

Isten
nevében
a hazáért!

MURAKÖZ

Csáktornya,
1941. szeptember 11.

Előfizetési ár:
félévre 4.- pengő

Politikai hetilap

Felolós szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Megjelenik csütörtökön

Muraköz népéhez! Medjimurskom narodu!

Irtá: *vitéz gróf Teleki Béla főispán*

Mint ezekben a nagy történelmi időkben az ősi Zala vármegyének főispánja, Zrinyi Miklósnak a hivatali székben és vérszerint is egyik késő utóda, szíven egész melegével, boldog örömmel köszöntöm Muraköz lakosságát, amely 22 év szenvedései után Iste, kegyelméből visszatérhetett a magyar édesanya kebelére, Szent István koronájára alá.

Ti, magyar testvéreim, akik méltó büszkeséggel és önértelmevel nevezitek magatokat muraközi magyaroknak, századokon át mindig együtt éreztetek a magyar sorsral, annak áldozatos részesei voltatok buban és örömben egyaránt. A legsúlyosabb időkben mindenkor bátor hűvallást tettek magyar érzésekről, becsülettel harcoltatok velünk minden harcunkban és az első világháboruban is, hűen dédapáitok dicső hagyományaihoz. Azok is a magyar nemzet védelmében véreztek a muraközi végyváraknál, elesetek a hazáért a Dráva partján és értanúságot szenvedtek a szabadsáért.

Előttünk szent volt és szent maradt mindig az a terület, amelyet a természet megáldott, a képzelet mondákkal népesített be, a történelem dicsőséggel aranyozott meg. Itt élt Magyarország egyik legnagyobb államférfia, hadvezére és költője, aki lángszének fényével és kardjának erejével becsülettel szerzett egész Európa előtt a magyar névnek és minden bizonyosságánál fényesebben bizonyította, hogy egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalóak. Itt vérezte be az ő tragikus halála boldogságnál is jobban szereplő hantokat. Zrinyi Miklós eszménykép és világitó példa előttünk, mert hű az államférfi, az egységes állameszméhez, a muraközi és igazi magyar, az ő iskolájának értelmes hatásai soha ki nem törődtek a muraközi lélekből, amelynek jellemző vonása most is a minőségű hitvallás, a politikai beállás, higgadt megfontoltság és az európai művelődés megbeállása. Zrinyinek fogalmat jelölő neve, a történelmi hivatásodat, az egymásba rétegződő hagyományok, a vérrozság és az érdekközösség ezer meg ezer szála fűzött össze bennünket, Magyarország bár-

mely táján élöket Muraközrel, amely a Szent István korából eredő kétségbevonhatatlan bizonyíték szerint már ezer év óta közvetlen része Zala vármegyének. Tíz évszázad pergett le az idők orsóján: viharos tíz évszázad, de egyetlen esztendő sem volt, amelyben a muraközi lélek hegtagadta volna a Magyarországhoz való hűségét. A muraközi léleknek tántoríthatatlan jellemerején megtört minden csábítás és fenyegetés. Benneltek csak az erőszak tudott tőnünk ideig-óráig elszakítani. De akkor is csak politikailag, lelkileg sohasem.

Köszönjük kitartó hűségüket, a magyar hazához való ragaszkodásokat, amelynek alkotmányos szentségnek tartotta muraközi nyelveket, amelyben egy nép lelke él. Szerettétek mindig a magyar államközösséget, mert tudtátok és éreztétek, hogy egyenlők voltatok jogokban és kötelezettségekben mindenkivel és hogy a közös jó édesanyánk szíven hordotta Muraköznek anyagi és szellemi fejlődését. Bennünket vártatok, sóvárogva visszavágytatok és mi is vártunk benneteket, hogy megint legyen úgy, mint régen volt. Híven őriztük emléketeket, áptottuk a testvéri összetartozást. Veletek közös erővel dolgoztunk az egyesülésért! A trianoni igazságtalanság jóvátételéért egy pillanatra sem adta fel a magyar nemzet a küzdelmet. A történelmi jogainkhoz, a szentistváni állam eszméjéhez való szilárd ragaszkodás adta az ösztönzést vármegyénknek is, amikor több ízben megnyilatkozott Muraköz végleges visszazserzése érdekében. Hisszük, hogy megtaláljátok boldogulástok feltételeit a közös magunk éj alatt. Mi boldogan ölelünk magunkhoz benneltek és megosztjuk veletek az áldott magyar földnek kenyereit és minden ajándékát.

Nehéz idők járnak felettünk, vajudik egész Európa és benne drága hazánk ujjaszületése. Jól mondta Légrad és Muraköz kapitánya, hogy a vitézkedő nép csak erkölcsi emelkedés által juthat győzelemre. Folyik a magyar nemzet megváltásáért való döntő küzdelem, honvédeink nagy barátainknak oldalán teljesítik az örök magyar hivatást: védik Európa keresztény civilizációját a keleti barbárság

U ovim velikim povjesnim vremenima, ja kak főispán Zalavarmegije, ne samo kak potomec Zrinyi Miklósa u ovoj njegovoj službi, već i kak krvni potomec njegovog familije, punom toplotom mojega srca, veselo pozdravljam megjimurskog naroda, koji je po 22 leti dugom trpljenju, po milosti Božjoj došel nazat u krilo svoje magjarske majke i pod korunu Svetoga Stefana.

Vi moja magjarska braća, koji zaslužerim preštimanjem držite sebe za megjimurske magjare, čez sto i sto let navek ste čutili skupa z magjarskom sudbinom, žnjom skup ste bili delniki kak u žrtvama, tak u žalosti i veselju u najteškim cejtima navek ste hrabro valovali da ste magjarskog čustva, pošteno ste se borili znami skup u sim našim ratovima, ran tak i u prvim svetskim ratu, verno, po ostavštini vaših dičnih prededova. I oni su krvarili za obranu magjarske domovine pod megjimurskim graničnim gradima, poginuli su pre Dravi za domovinu i prelejali svoju krv za slobodu.

Pred nami navek je bila sveta, i sveta ostane ona zemlja, koju je priroda blagoslovlila, domača miselju pripovetkama obogatila, a povjestju u dikom pozlatila. Tu je živjel najvećši vojskovođa, državnik i pesnik magjarskog orsaga, koji je svetlostjom svoje mudre pameti, jkastjom svoje sables, zaslužil poštenje magjarskom imenu pred celom Evropom, i od sakog svedočanstva još bole posvedočil, da niti od jenog naroda nismo hujsi. Tu je pokrvaril svojom nesrečnom smrtnom onu grudu koju je rajši imel od kakše gud svoje sreće. Zrinyi Miklos je u sumu onaj kip i svetla pelda pred nami, kakvi i mi moramo biti, — jer je bil veren svojemu kralju, orsačkom jedinstvu, bil je dober megjimurec i dober magjar. Čvrsti hataši njegovog škole nigdar nisu se vun zbrisali iz megjimurske duše, koja je i denes nad sega pobožna, domovini svojim življenjem požrtvovana, u politiki prema orsačkim potrebama složna, promišljena i za evropsku kulturu napredna, Duh Zrinyija je poznati povjesna dužnost, celi red ostavštine, krvno rodbinstvo i skupni interesi bezbrojnim nitima vežeju skupa z Megjimurjem sakoga koji gde god živu u Magjarskom orsagu, koje je bez sakog prigovora iz kurune Svetog Stefana, a to pak je nedvojbeni dokaz da smo čez jezero let pripadniki Zalavarmegije. Dugih i burnih je-

zero let je minulo, ali nije bilo nijedno leto u kojoj bi megjimurski duh bil zatajil svoju vernost prema magjarskoj domovini. Na vernosti megjimurskog duha prema svojoj magjarskoj domovini potrlo se je sako skušavanje i sake grožnje da nas oddvojiju od majke magjarske. Mogli su Vas samo silom za jedno malo vreme strgnuti od nas, ali samo politički, duševno pak nigdar.

Zafalni smo vašoj vernosti k magjarskoj domovini, čiji sakoni držali su svetim vašeg megjimurskog govora u kojemu živi duh jednog naroda. Ljubili ste navek zajedničko življenje z nami magjarima skupa, jer ste znali i čutili, da ste bili jednaki znami ne samo v dužnostima nego i u sakoj pravici i znali ste da naša ista jedna dobra majka na svojem srcu je nosila duševno i gospodarsko napredovanje Megjimurja. Cekali ste nas, želno ste mislili da budete nazat znami skupa, i mi smo čekali na vas da bude se nazat tak, kak je bilo. Verno smo čuvali uspomeno na vas, gojili smo našu bratsku složnost. Zvami skup smo delali da se zjedimo! Magjarski narod u svojoj borbi nigdar niti jednu minutu nise je odrekal da poruši trianonsku nepravičnost. Čvrsto držanje povjesnoj pravici vernost prema misli Svetog Stefana državi, ponukalo je i našu varmegiju, kada se je višeputa zavzela da bi se Megjimurje zanavek zjednilo z Magjarskom domovinom. Verjemo da budete naši pravoga pota do vaše sreće pod skupnim magjarskim nebom. Mi vas pogrlimo k sebi i podelimo zvami krv i svu blagu naše blagoslovlene magjarske zemle.

Teška vremena tečeju ober nas. Obnavlja se cela Evropa a i prepoguje se i naša draga domovina. Dobro je rekel Zrinyi Miklos, kapitan Legrada i celog Megjimurja da „koj narod očie viteški biti, samo s poštenim duhom more doйти do pobjede.“ Teče borba za otkupljenje Magjarskog orsaga i našeg naroda. Naši magjarski honved i vršiju svoju vekivečnu dužnost na strani naših jakih prijatelja: braniju našu evropsku kršćansku civilizaciju protiv bezbožnih istočnih barbara. Ali s borbom isto vreme teče i posel obnavljanja.

U ovoj izvišenoj vuri našeg bratskog ljubljena, prosim od marljivo i hrabrog megjimurskog naroda da bu se s svojim čudavrednim valjanostima prekapčil u magjarski

istentelensége ellen. De a harc-
cal egyidőben építő munka is
folyik.

En a boldog testvéri ölelke-
zésnek ezekben a magasztos
órában arra kérem Muraköz
szorgalmas, lelkes népét, hogy
amikor most minden értékes
adottságaival bekapcsolódik a
magyar életbe, a vármegyei és
az országos építő munkába, po-
litikai, gazdasági, művelődési és
társadalmi sikon egyaránt, Zri-
nyi, a keresztény nemzeti gond-
olat és a lelki fegyelmeltség

dicső bajnoka legyen a vezérlő
csillaga.

A felelős vezetők iránti bi-
zalommal eltelve, együttes
munkára hivlak fel benneteket
a mai örömnapon, amely a tel-
jes állami szuverenitás helyre-
állításával az ismét integer ősi
Zala vármegyének dicső törté-
nelmi napja marad.

A fegyelmelt építő munka
korszakát kell közös erővel és
kölesönös bizalommal megala-
pozunk Muraközben, ezérl
nyujtom felétek igaz magyar
készszerítésre testvéri jobboldal
és köszöntelek benneteket. Isten
hozott-al.

Ha Isten velünk, ki ellenünk!

život v posei obnovenja orsaga i
varmegije, — nej bude na politic-
kom, gospodarskom, kulturnom i
društenom polu, veren i dičen
soldat Zrinyi Miklosa, za kršćanstvo,
za domovinu i za disciplinu.

Posivam vas na denešnji veseli
dan da budete prema vašim od-
dan government voditelima čisto zaufani
i u sakim poslu žnjimi složni, ovaj
dan bude u povjesti zanavek zna-
meniti dan, jer nam je denes nazat
postavljena magjarska vlast i pot-
puna celina naše stare Zalavar-
megije.

Skupnom jakostjom i skupnim
zaufanjem moramo utemiliti disci-
pliniranog posla za obnavljanje
Megjimurja, zato vam pružim po-

SOMENWALD JÓZSEF

TEXTIL-
ÉS RÖVIDÁRU-
KERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA

magjarskoj formi svoju bratsku
desnicu i pozdravljam vas z rečima
„Bog vas doneset!“.

Ako je Bog znami, što more biti
proti nami!

Önkéntes ápolónőink vizsgálja

Vertarice črlenoga križa so položile ispit.

Augustus 25-én a polgári is-
kolában levizsgázták az egy hó-
napos tanfolyamot hallgatott nő-
röskereszteltes önkéntes ápolónők.

A vizsgáló bizottság elnöke vi-
téz Horváth Ferenc vezérőrnagy,
vezetője báró Biedermann
Imréné volt. Dr. Brodnyák Imre
kórházi igazgató főorvos
mint szakeladó és Erzsébet
névér, mint a tanfolyam vezető-
je vettek részt a vizsgálaton.

A gyönyörűen feldiszipelt te-
remben elsősorban vitéz Hor-
váth Ferenc vezérőrnagy üdvöz-
ölte báró Biedermann Imréné,
megköszönve neki a tanfolyam
megtartásának körüli fáradozást.
Utána a bárónő megnyitotta
a vizsgát. Erre előlépett
Hajdu Anna, a tanfolyam egyik
legszoorgalmasabb hallgatója és
egyenként virágcsokorral üdvöz-
ölte vitéz Horváth Ferenc ve-
zérőrnagyot, báró Biedermann
Imréné, dr. Brodnyák Imra
igazgató főorvost és Erzsébet
névér, megköszönve nekik fá-
radásaikat.

A Hiszekegy elmondása után
megkezdődött a vizsga, amely
külön eredménytel végződött.
Báró Biedermann Imréné zár-
beszédét után kiosztották a bi-
zonyítványokat s a vizsga
a Himnusz elénekülésével véget
ért.

Augustusa 25-ga su položile do-
brovolne vertarice črlenoga križa
ispit onoga, kaj su se mesec dni
učile.

Na ispitu je bil predsednik ge-
neral vitez Horvath Ferenc. vo-
dila je baronica Biedermann a
pital je dr. Brodnyak Imre direk-
tor čakovskoga špitala.

Se vertarice su dobile odgovorile
i dobile su svedočbu.

ZUZEL FERENC
DIVAT- ÉS RÖVIDÁRU-ÜZLETE
CSÁKTORNYA
NŐI KALAPSZALON

Elvállal
mindenféle női-kalap
átalakítást.

A muraközi papság eskütétele

Medjimurski duhovniki su prisegu položili.

Augustus 21-én délelőtt 10
órákor a csáktornyai ferenc-
rendi zárda ebédelőjében gyüle-
kezett a muraközi papság tel-
jes létszámában, hogy megtár-
galyja Muraköz jövőndő hitélet-
tét és hogy azok a lelkesek,
akik a magyar hazát szolgálni
akarják, lelegyék az esküt.

A tárgyalás eredményeként a
muraközi lelkesek közül

tizennyolcan letették a magyar hűségesküt

és vállalták az ezzel járó haza-
fias köteleességek feltétlen telje-
sítését.

Az esküt nem tett nyolc lel-
kes ünnepélyes ígéretet kapott,
hogy a számukra kiszabott há-
tártdó letelkék a magyar állam
kirendelt képviselői a legjobbi
sabbban bínnak velük.

A hűségesküt letelt lelkesek
magyar állam feltétlen védelme
alatt állanak addig is, mig az il-
letékes miniszteriumtól a mag-
yar állampolgárságot — mely-
nek kérelmezése egyébként már
folyamatban van — meg nem
kapják.

A hűségeskü letétele ünnepé-
lyes cerekék közt folyt le. A
négyhónapos katonai kozigazga-
tásnak kétségtelenül ez volt a
legszebb betelözése és koronája.

Az eskütételnél jelen volt dr.
Vida Ferenc főszolgabíró, Botár
Árpád százados. Az eskümentál

P. Muray Frigyes ferencrendi
áldozár olvasta fel.

Augustusa 21-ga, ob 10 vuri
pred poldan so se v Čakovcu, v
franciskanskom klostru žišli medji-
murski duhovni pastiri, si kaj ga
njih je, da se dogovorijo za bu-
dući medjimurski verski život i da
oni duhovniki koji očeju služiti
magjarsku domovinu, položiju pri-
segu.

Resprava se svršila stem,
kaj so osemnajst duhovni-
kov preseglil na vernost

magjarskoj zemli i da bodo nase
zeli se potrebné dušnosti, koje
ktomu spadaju.

Osem duhovnikov, koji nesu
preseglil, dobili su svečano obe-
ćanje, da do onoga vremena,
koje njim je ostavleno, bodo
zastupniki magjarske zemle z
njimi najljepše postupili.

Duhovnike, koji su položili pri-
segu vernosti, bode magjarska
država branila i do onoga vremena.
dok dobiju od za to postavljenoga
ministra, magjarsku pripadnost, a
za to su molbe već podnesene.

Prisega se polagala na sve-
čani način. To je bila, prez dvojbe
najljepša zasluga i korona posla
soldacke uprave črez četiri mesec.

Pre prisiganju su poleg bili dr.
Vida Ferenc, novi magjarski ko-
tarski poglavar i Botár Árpád ka-
pitan, a prisegu je čital P. Muray
Frigyes franciskanski duhovnik.

Megalakult Csáktornyan a Baross Szövetség fiókja

V Csáktornya je osnovan „Baross Szövetség (Baross-evo društvo)

Szeptember 7-én Csáktor-
nyán is megalakult a Baross-
Szövetség fiókja, hogy közös
munkára serkentse a helybeli
keresztény kereskedő- és iparos
társadalmat.

Az érdekeltek a szépen fel-
diszipített Zrinyi emlékműnél gyü-
lekeztek. 10 órákor megérkez-
tek a Baross-Szövetség nagy-
kiszais kiküldöttei vitéz Tóth
Béla elnök vezetésével, akikkel
Ascherl József helybeli építő-
mestle üdvözölt. Vitéz Tóth Béla
rövid beszédben köszönte meg
a fogadlatást, majd egy szép
babétkoszorut helyezett az em-
lékoszlopra, utána a szövetség
jövendő tagjai a vendégekkel a
járás főszolgabírójánál tiszte-
legtek, majd résztvéltek az ün-
nepi szentmisén.

Mise után a leventelothonba
vonultak, ahol Ascherl József
építőmester korelnök nyitotta
meg az értekezletet. A Hiszeke-
gy elmondása után vitéz Tóth
Béla hosszabb beszédben üd-
vözölte a csáktornyai kereske-
döket és iparosokat, akik 24
éven át megtartották magjarsá-
gukat, majd változta a Baross-
Szövetség történetét és célját, a
nagy államférfi, Baross Gábor
különös méltatásával. Felhivta
a jelenlevőket a szövetség me-
galakítására, amit azok lelkesen
elfogadtak.

Egyhangu felkiáltással meg-
választották a tiszlikart. Behoj-
nik Mihály megválasztott elnök
megköszönte a bizalmat és meg-
ígérte, hogy a csáktornyai szó-

vetség híven fogja követni a ki-
tűzött célokat.

Indítványára üdvözölő távira-
tokal küldöttek Bárdossy László
miniszterelnöknek, Radocsay
László igazságügyi miniszter-
nek, Houszky János szövetségi
elnök, országgyűlési képviselő-
nek és vitéz gróf Teleki Béla
főispánnak.

Az értekezleten felszóllalt még
Unger-Ullmann Elek nagykaniz-
sai kereskedő is.

A Himnusz elénekülésével az
értekezlet véget ért.

Septembra 7-ga se i v Csák-
tornyi napravila podružnica Baross
ovog društva, koje je stvoreno za
kaj bode domaćim kršćanskim i
govcom i obrtnikom pomagalo i
zajedničkom poslu.

Trgovci i obrtnici so se ži-
pre Zrinyi-ovim spomeniku, ko-
je je bil poleg okičen. Ob deseti vi-
so došli s Kaniže od tamošnje
društva poslani ljudi, koje je vo-
vitez Tóth Béla predsednik, a po-
zdravil njih je Ascherl József gr-
ditelski mešter. Vitez Tóth Bé-
se s kratkim govorom zafalil i
pozdravu, pak je položil na Zr-
nyi-ev spomenik lepoga venca
lovornih listov. Zatim so išli u
pozdrav k kotarskomu poglavar
a onda so si skupa bili pre sve
meši.

Potli meše so ođišli v leventu
dom, de je, kak najstareši otp-
skupščinu Ascherl József grad
telski mešter. Zmolili su veru bož-
a zatim pak je vitez Tóth Béla
dušgém govoru pozdrvil čak-
večke trgovce i obrtnike, koj-
čres 23 let zadržali svoje magjarskv
Pripovedal je prošlost i zakaj i
Barossovo društvo, kraj toga
spomenul velkoga državnika Bar-
Gabora i njegve velke zasluge
pozval je one koji su tam bili, i
se stvorilo Barossovo društvo
to so si jednoglasno prijeli.

Zatem so jednoglasno zebu
društvene poglavare. Za predse-
nika so zebrale Behojnik Mihál
trgovca, koji se zafalil za po-
renje i obećal je, kaj bo i
kovsko društvo verno spunjavo
svoje zadace.

Po njegovom predlogu su p-
lali pozdravne telegrame minis-
predsedniku Bárdossy László
ministru pravde Radocsay László
društenom predsedniku i ors-
kom oblegatu Houszky János-
velkom ispanu vitezu grofu Tel-
Béli.

Na skupščinu je govoril još
Unger-Ullmann Elek trgovac
Nagykanizse.

Otpopevali su Himnusa i ste-
se skupščina režišla.

Medjimurje mora biti bogato i srečno

A vármegye vezetői nyilatkoznak a fejlesztési programról — Naši roditeli govorniku kak bodo izvršili tvoj program

„Nunc incipiam!“ — Azonnal elkezdem! — hangzik szent Agoston mondása, amelyben világosan kifejezésre jut, hogy az elvégzendő feladat csakis az azonnali kezdéssel oldható meg. Zala vármegye vezetői ismerik ezt a nagy igazságot és mindenek előtt ismerik azt a sok és nagy tennivalót, javítani valót, amely Muraköz boldogabb jövőjének megalapítása érdekében szükséges. Nem tárgyalnak, gondolkodnak tehát feleslegesen, hanem azonnal megindítják az újjáépítés munkáját, hogy a derék muraközi nép mielőbb visszakapja azt az életszínvonalat, azt a fejlődési lehetőséget, amelyet megérdemelt.

Vitéz gróf Teleki Béla főispán:

„Régi színvonalra emeljük a hidegvérű lótenyésztést“
„Medjimurske mrzlokrvne konje bodo podigli n staru vrednost“

Zala vármegye főispánjának és anyag-gazdálkodási kormány biztosának nyilatkozatából nagyszabású állattenyésztési program bontakozik ki. A lapunk más helyén már említett nagy állatállomány-leromlást azonnali intézkedésekkel akadályozzák meg és megelvet alapját a multhoz méltó állattenyésztésnek.

— Azokat a kérelmeket és sürgős tennivalókat, amelyeket muraközi körutamon során a küldöttségek elem terjesztettek, már át is vizsgáltam és illetékes helyeken eljártam, hogy a legsürgősebb és legfontosabb ügyek azonnal elintézésre nyerjenek. Lépéseket tettem abban az irányban, hogy Muraköz egyik legégetőbb szüksége, az állattenyésztés fejlesztése, megoldódjék. A lótenyésztést a vármegyei állattenyésztési alap mintájára szervezzük meg.

A régi híres muraközi hidegvérű lóállományt törzskönyvezéssel és jóvérű ménnek behozásával állítjuk vissza.

A törzskönyvezés már meg is kezdődött és a ménnek is rövidesen a gazdák rendelkezésére állanak. De ugyancsak gondolunk a szarvasmarha állomány felhívására is. Mindezekre megvan a mód megőrzésünk általános fejlesztése érdekében megindított nagy munka keretében.

s amelyet eddig nem kapott meg.

„Nunc incipiam!“ „Mam se bom hapil!“ je rekel sveti Augustin, iz kojih reči se vidi, da ako človek ima kakšega posla, dobro izvršiti ga more samo onda, ako se mam hapil. Voditelj Zalavarmegije dobro poznaju ovu pravicu i prijie sega jako dobro poznaju ne vnoge i velike posle, koje bo treba učiniti, kaj bo Medjimurje imelo lepšu budućnost. Ne respravljaju i ne premljavaju si preveč, nego se mam hapiju posle za obnovenje izvršavati, kaj bo pošten medjimurski narod čim predi došel do onoga življenja i mogućnosti daljnega razvijanja, kojega je zaslužil, a do ve ga neje imel.

— Kulturális vonatkozásban is megtörténtek a kezdeményező intézkedések. Olyan szintre emeljük Muraköz kulturális viszonyait, hogy ne legyen különbség közte és az angorszag között.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a közeljövőben meglátogatja Muraközt

és személyesen győződik meg a szükséges tennivalókról. Körutja során meglekinti a szentlőcsei Zrinyi-sírok és a kápolna romjait, amelyeket felhívásaitól nyomon a Műemlékek Országos Bizottsága által műemléknek nyilvánított. A szemle után azonnal megindul a helyreállítás munkája, hogy a vandál kezek pusztításának nyomait eltüntessük és méltó nyug-

Dr. Brand Sándor allispán:

„Muraköznek sok és nagy barátja van“
„Medjimurje ima čuda velkih prijatelov“

Dr. Brand Sándor, a megye allispánja, azt a nagyszabású szociális munkát ismertette hozzá intézett kérdéseinkre, melyet az egész anya-vármegyében már nagyon jól ismernek és amelynek áldásaiban most Muraköz is teljes mértékben részesül.

— Azt a szociális és népgondozó igazgatást akarom folytatni és Muraközben is megvalósítani, amelyet a trianoni Zala vármegyében már évekkel ezelőtt bevezettünk és amelyet a vármegye lakosságának megértése és helyeslése kísért. Jelszavam: amit a belügyminiszter ur már évekkel ezelőtt úgy jelelt meg, hogy

a közigazgatás minden intézkedését át kell hatnia a nemzet és népvédelem gondolatának.

Ez az utirány, amelyen meg kell valósítanunk a lakosság

vóhelyet adjunk a dicső család kegyeletét érdemlő tagjainak.

Veliki išpan i vladin povenerik za materialno gospodarenje so napravili veliki program za odganje živine. Naše novine so več pisale, kak su naše živine doli došle, to se mora mam popraviti i živina nazaj dojtli na ono visoko mesto, kak so negda bile.

— Se one prošnje i žurne posle, koje so mi deputacije, na mojem putovanju u Medjimurju podnesle sem već pregledal i hodil sem po nadležnim mestima, kaj se se ono, za kaj je najveća sila povolno reši i mam napravi. Hodil sem zatem, kaj se reši pitanje živinogojstva u Medjimurju, kajti za to je najbolje sila.

Konjogojstvo bomo napravili po varmegijskom programu. Bomo dopelali dobrokrvne prvoklasne pastube, za kobile bomo vodili maticice i s' em se bodo starinski glasoviti medjimurski konji nazaj popravili. Maticice se već delaju, a pastube bodo gadi za kratko vreme dobili. Ran tak vodimo i brigu, kaj bodo i krave došle na prvi klas. Za to isto imamo program u velkom poslu za gospodarsko razvijanje i to se bo izvršilo.

I u kulturnom poslu so napravili koraki. Medjimurje bomo u kulturnom pogledu podigli na istu visinu, kak je zemlja mati. Minister za veru i školovanje bude za kratko vreme pohodil Medjimurje i bo se sam osvedočil, kaj je se potrebno napraviti. Pajdoč bude pogledal i kapelu i grobe pre Sveti Jeleni, koje bo po moji uputi dal preglasil po orsackoj komisiji za muzejničke uspomene. Po pregladi mam se bodo hapili popravlati ono, kaj su bezdušni ljudi rezorili, tak kaj bodo naši veliki ljudi imeli vredno mesto, de bodo počivali.

gazdasági és kulturális igényeit.

Muraköznek gazdasági és kulturális igényeinek kielégítése terén sok és nagy barátja van

és ezek között is első a megye főispánja. Fáradságot nem kímélve dolgozik minden téren, hogy biztosítsa Muraköz jogos igényeit.

— Gazdasági téren az a legfontosabb közigazgatási feladatunk, hogy a lakosság megélhetési viszonyait és gazdasági helyzetét állandóan figyelemmel kísérjük. A területében megnagyobbodott Zala vármegye javainak helyes forgalma lehetővé teszi a szükségletek természetes kiegyenlítését. Természetes dolog, hogy nagy nemzeti céljaink érdekében történő korlátozásokat mindenkinnek türellemmel és a szűbb jövőbe vetett hittel kell fogadnia és elviselnie. Muraköz magyaráti,

BINDER LAJOS
VAS- ÉS FESTÉK- KERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA

okos és józan népe bizonyára megérti ezt.

— Közigazgatásunk feladata az is, hogy a visszatért terület háztartását a megszállás alatti elhanyagolt helyzetéből, a közégi önkormányzat vezetőivel együttessen, kiemeljük.

A legközelebbi jövőben meg kívánom látogatni Muraköz minden községét, hogy az alkotó munkát felvegyük.

Bár az öröm és lelkesedés tartós lelkünkben, emellett megkezdjük a mindennapi kenyérünkért, közösgénkért, vármegyénkért és nemzetünkért való, sokszor áldozatot is kívánó, munkát. Ez lehet egyedül Muraköz szűbb jövőjének és felvirágzásának biztos záloga. Ebben a szűbb jövőben rendületlenül bízik, mintahogy huszonhárom éven át biztam rendületlenül az igazság feltámadásában.

Ime, így dolgozik Muraközért, így szereti Muraközt a vármegye két első férfia. Ki kételkedne ezek után abban, hogy boldogabb világot következnek el a sokat szenvedett Muraközre?

Dr. Brand Sándor varmegjinsi viceispán nem je, na naše pitanje, rezjasnil one velke socialne posle, koje je celoj varmegiji materi već poznaju i blagoslov kojih bo ve i Medjimurje u celosti izvršivo.

Öcém vplati i nastaviti i u Medjimurju onu socialnu upravu, koja se briga za narod i koju smo, još pred leti vplati u Trianonski Zalavarmegiji i koju narod varmegije dobro pozna i odobrava. Moje su reči one, kak je gospon

ZELKÓ KÁLMÁN
CSÁKTORNYA
TELEFONSZÁM: 80.

Fűszer
Csemege
Délgyümölcs
Hentesárak
Szeszesitalok

TURZA BERTALAN
KERÉKPÁR-, VARRÓGÉP-
és ALKATRÉSZ-KERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA
Portos kiszolgálás!
Szolid árak!

istentelensége ellen. De a harc-
el egyik egységben építő munka is
folyik.

En a boldog testvéri ölelke-
zésnek ezekben a magaslatos
órában arra kérem Muraköz
szorgalmas, lelkes népét, hogy
amikor most minden értékes
adottságaival bekapcsolódik a
magyar életbe, a vármegyei és
az országos építő munkába, po-
litikai gazdasági, művelődési és
társadalmi sikon egyaránt, Zri-
nyi, a keresztény nemzeti gond-
olat és a lelki fegyelmesség

dicső bajnoka legyen a vezérlő
csillaga.

A felelős vezetők iránti bi-
zalommal eltelve, együttes
munkára hívjak fel benneteket
a mai örömnapon, amely a tel-
jes állami szuverenitás helyre-
állításával az ismét integer ősi
Zala vármegyének dicső törté-
nelmi napja marad.

A fegyelmezett építő munka
korszakát kell közös erővel és
köleszközökkel bizalommal megala-
pozunk Muraközben, ezért
nyujtom felétek igaz magyar
kézszorításra testvéri jöbbséget
és köszöntekek benneteket »Is-
ten hozott«-al.

Ha Isten velünk, ki ellenünk!

život v posei obnovljenja orsaga i
varmegijje, — nej bude na politic-
kom, gospodarskom, kulturnom i
društenom polu, veren i dicen
soldat Zrinyi Miklosa, za kršćanstvo,
za domovinu i za disciplinu.

Posivam vas na denešnji veseli
dan da budeto prema vašim od-
govornim voditelima čisto zaufani
i u skrim poslu žnjimi složni, ovaj
dan bude u povjesti zanavek zna-
meniti dan, jer nam je denes nazat
postavljena magjarska vlast i pot-
puna celina naše stare Zalavar-
megijje.

Skupnom jakostjom i skupnim
zaufanjem moramo utemiliti disci-
pliniranog posla za obnavljanje
Megjimurja, zato vam pružim po-

SONENWALD JÓZSEF
TEXTIL-
ÉS RÖVIDARU-
KERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA

magjarskoj formi svoju bratsku
desnicu i pozdravljam vas z rečima
„Bog vas donesel“.

Ako je Bog nam, što more biti
proti nami!

Önkéntes ápolónóink vizsgálja Vertarice črlenoga križa so položile ispit.

Augustus 25-én a polgári is-
kolában levizsgázták az egy hó-
nap tanfolyamot hallgatólt vö-
röskeresztes önkéntes ápolónók.

A vizsgáló bizottság elnöke vi-
téz Horváth Ferenc vezérör-
nagy, vezetője báró Biedermann
Imréné, dr. Brodnyák Imre
kórházi igazgató főorvos
mint szakelődő és Erzsébet
nővér, mint a tanfolyam vezető-
je vettek részt a vizsgálaton.

A gyönyörűen feldiszipelt te-
remben elsősorban vitéz Hor-
váth Ferenc vezérörnagy üdvö-
zölte báró Biedermann Imrénét,
megköszönve neki a tanfolyam
mgszervezése körüli fáradozást.
Utána a bárónő megnyi-
totta a vizsgát. Erre előlépett
Hajdu Anna, a tanfolyam egyik
legsorgalmasabb hallgatója és
egyenként virágcsokorral üdvö-
zölte vitéz Horváth Ferenc ve-
zérörnagyot, báró Biedermann
Imrénét, dr. Brodnyák Imre
igazgató főorvos és Erzsébet
nővért, megköszönve nekik fá-
radozásaikat.

A Hiszekegy elmondása után
megkezdődött a vizsga, amely
különö eredménnyel végződött.
Báró Biedermann Imréné záró-
beszéde után kiosztották a bi-
zonyítványokat s a vizsga a
Himnusz eléneklésével véget
ért.

Augustusa 25-ga su položile do-
brovolne vertarice črienoga križa
ispit onoga, kaj su se mesec dni
vučile.

Na ispitu je bil predsednik ge-
neral vitéz Horváth Ferenc. vo-
dila je baronica Biedermann a
pital je dr. Brodnyák Imre direk-
tor čakovskoga špitala.

Se vertarice su dobro odgovorile
i dobile su svedočbu.

ZUZEL FERENC
DIVAT- ÉS RÖVIDARU-ÜZLETE
CSÁKTORNYA
NŐI KALAPSZALON
Elvállal
mindenfélő női-kalap
átalakítást.

A muraközi papság eskütétele Medjimurski duhovniki su prisegu položili.

Augustus 21-én délelőlt 10
órákor a csáktornyai ferenc-
rendi zárda ebédlőjében gyüle-
kezett a muraközi papság tel-
jes létszámában, hogy megtár-
gálja Muraköz jövőndő hitléle-
tét és hogy azok a lelkesek,
akik a magyar hazát szolgálni
akarják, letegyek az esküt.

A tárgyalás eredményeként a
muraközi lelkesek közül

tizennyolcan letették a magyar hűségüket

és vállalták az ezzel járó haza-
fias köteleességek feltétlen telje-
sítését.

Az esküt nem tett nyolc lel-
készt ünnepélyes ígéretet kapolt,
hogy a számukra kiszabott há-
táridő lefeléig a magyar állam
kirendelt képviselői a leglojál-
sabban bínnak velük.

A hűségüket letett lelkesek
magyar állam feltétlen védelme
alatt állanak addig is, míg az il-
letékes minisztériumtól a ma-
gyar állampolgárságot — mely-
nek kérelmezése egyébként már
folyamatban van — meg nem
kapják.

A hűségüket letétele ünnepé-
lyes keretek közt folyt le. A
négyhónapos katonai közigazga-
tásnak kélségtelenül ez volt a
legszebb betelölzése és koronája.

Az eskütételnél jelen volt dr.
Vida Ferenc főszolgabíró, Botár
Árpád százados. Az esküminál

P. Muray Frigyes ferencrendi
áldozár olvasta fel.

Augustusa 21-ga, oh 10 vuri
pred poldan so se v Čakovcu, v
franciškanskom kloštru žišli medji-
murski duhovni pastiri, si kaj ga
njih je, da se dogovoriju za bu-
dunji medjimurski verski život i da
oni duhovniki koji očuju služiti
magjarsku domovinu, položiju pri-
segu.

Resprava se svršila stem, kaj so osemnajst duhovni- kov preseglj na vernost

magjarskoj zemli i da bodo nase
zeli se potrebne dušnosti, koje
ktomu spadaju.

Osem duhovnikov, koji nesu
preseglj, dobili su svečano obe-
ćanje, da do onoga vremena,
koje njim je ostavleno, bodo
zastupniki magjarske zemle ž
njimi najlepše postupili.

Duhovnike, koji su položili pri-
segu vernosti, bode magjarska dr-
žava branila i do onoga vremena.
dok dobiju od za to postavljenoga
ministra, magjarsku pripadnost, a
za to su molbe već podnešene.

Prisega se polagala na sve-
ćani način. To je bila, prez dvojice
najlepša zasluga i koruna posla sol-
dačke uprave črez četiri meseca.

Pre prisiganju su poleg bili dr.
Vida Ferenc, novi magjarski ko-
tarski poglavar i Botár Árpád ka-
pitan, a prisegu je čital P. Muray
Frigyes franciškanski duhovnik.

Megalakult Csáktornyan a Baross Szövetség fiókja

V Csáktornya je osnovan „Baross Szövetség (Baross-evo društvo)

Szeptember 7-én Csáktor-
nyán is megalakult a Baross-
Szövetség fiókja, hogy közös
munkára serkentse a helybeli
keresztény kereskedő- és iparos
társadalmat.

Az érdekeltek a szépen fel-
diszipelt Zrinyi emlékműnél gyü-
lekeztek. 10 órákor megérkez-
tek a Baross-Szövetség nagy-
kiszaisi kiküldöttjei vitéz Tóth
Béla elnök vezetésével, akikkel
Ascherl József helybeli építő-
mestle üdvözölt. Vitéz Tóth Béla
rövid beszédben köszöntö meg
a fogadtatást, majd egy szép
bábékoszort helyezett az em-
lékosztopra, utána a szövetség
jövendő tagjai a vendégekkel a
járás főszoigabírójánál tiszle-
legtek, majd résztvettek az ün-
nepi szentmisén.

Mise után a leventetthonba
vonultak, ahol Ascherl József
építőmester korolnök nyitotta
meg az értekezletet. A Hiszek-
egy elmondása után vitéz Tóth
Béla hosszabb beszédben üd-
vözölte a csáktornyai kereske-
döket és iparosokat, akik 24
éven át megtartották magjarsá-
gukat, majd vázolta a Baross-
Szövetség történetét és célját, a
nagy államférfi, Baross Gábor
különös méltatásával. Felhivta
a jelenlévöket a szövetség me-
galakítására, amit azok lelkesen
elfogadtak.

Egyhangoz fulkiállással meg-
választották a tisztikart. Behoi-
nik Mihály megválasztott elnök
megköszönte a bizalmat és meg-
ígérte, hogy a csáktornyai szö-

vétség híven fogja követni a ki-
tűzött célokat.

Indítványára üdvözölő távira-
tokal küldöttek Bárdossy László
új miniszterelnöknek, Radoscay
László igazságügyi miniszter-
nek, Hlovsky János szövetségi
elnök, országgyűlési képviselő-
nek és vitéz gróf Teleki Béla
főispánnak.

Az értekezleten felszólalt még
Unger-Ullmann Elek nagykani-
zsai kereskedő is.

A Himnusz eléneklésével az
értekezlet véget ért.

Septembra 7-ga se i v Csák-
tornyi napravila podružnica Baross
ovog društva, koje je stvoreno za
kaj bode domačim kršćanskim i
govcem i obrtnikom pomagalo i
zajedničkom poslu.

Trgovci i obrtnici so se ži-
pre Zrinyi-ovim spomeniku, ko-
je bil lepo okičen. Ob deseti vi-
so došli s Kaniže od tamošnji
društva poslani ljudi, koje je vo-
vitéz Tóth Béla predsednik, a po-
zdravil njih je Ascherl József gr
ditelski mešter. Vitéz Tóth Bé-
se s kratkim govorom zafalil i
pozdravu, pak je položil na Zr-
nyi-ev spomenik lepoga venca
lovornih listov. Zatim so išli i
pozdrav k kotarskomu poglavar
a onda so si skupa bili pre sve
meši.

Potli meše so odišli v leventi-
dom, de je, kak najstareši otp-
skupščinu Ascherl József grad
telski mešter. Zmolili su veru bož
a zatim pak je vitéz Tóth Béla
dužšem govoru pozdravil čaku
večke trgovce i obrtnike, koj
čres 23 let zadržali svoje magjarskv
Pripovedal je prošlost i zakaj i
Barossovo društvo, kraj toga
spomenul velkoga državnika Bar-
Gabora i njegve velke zasluge
pozval je one koji su tam bili, i
se stvorilo Barossovo društvo
to so si jednoglasno prijeli.

Zatem so jednoglasno zebra-
društvene poglavare. Za predse-
nika so zebrali Behoinik Mihál
trgovca, koji se zafalil za po-
renje i obečal je, kaj bo i i-
kovsko društvo verno spunjavo-
svoje zadače.

Po njegovom predlogu su p-
lali pozdravne telegrame minis-
predsedniku Bárdossy László
ministru pravde Radoscay László
društvenom predsedniku i or-
skom oblegatu Hlovsky Jánost.
velkom išpanu vitezu grofu Tel-
Béli.

Na skupščinu je govoril još
Unger-Ullmann Elek trgovec
Nagykanizse.

Otpovečali su Himnusu i st-
se skupščina režišla.

Medjimurje mora biti bogato i srečno

A vármegye vezetői nyilatkoznak a fejlesztési programról — Naši roditelj govori ju kak bodo zvršili tvoj program

„Nunc incipiam! — Azonnal elkezdem! — hangzik szent Agoston mondása, amelyben világosan kifejezésre jut, hogy az elvégzendő feladat csakis az azonnali kezdéssel oldható meg. Zala vármegye vezetői ismerik ezt a nagy igazságot és mindennek előtt ismerik azt a sok és nagy tennivalót, javítani való, amely Muraköz boldogabb jövőjének megalapítása érdekében szükséges. Nem tárgyalnak, gondolkodnak tehát feleslegesen, hanem azonnal megindítják az újjáépítés munkáját, hogy a derék muraközi nép minél előbb visszakapja azt az élet-színvonalat, azt a fejlődési lehetőségét, amelyet megérdemelt

s amelyet eddig nem kapott meg.

„Nunc incipiam!“ „Mam se bom hapil!“ je rekel sveti Augustin, iz kojih reči se vidi, da ako človek ima kakšega posla, dobro zvršiti ga more samo onda, ako se mam hapi. Voditelj Zalavarmegije dobro poznaju ovu pravicu i prije sega jako dobro poznaju ne vnoge i velike posle, koje bo treba včiniti, kaj bo Medjimurje imelo lepšu budučnost. Ne raspravljaju i ne premišljavaju si preveč, nego se mam hapiju posle za obnovenje zvršavati, kaj bo pošten medjimurski narod čim predi došel do onoga življenja i mogućnosti daljnega razvijanja, kojega je zaslužil, a do ve ga neje imel.

Vitéz gróf Teleki Béla főispán:

„Régi színvonalra emeljük a hidegvérű lótenyésztést“
„Medjimurske mrzlokrvne konje bodo podigli n staru vrednost“

Zala vármegye főispánjának és anyag-gazdálkodási kormány biztosának nyilatkozatából nagyszabású állattenyésztési program bontakozik ki. A lapunk más helyén már említett nagy állatállomány-leromlást azonnali intézkedésekkel akadályozzák meg és megelik alapját a multhoz méltó állattenyésztésnek.

— Azokat a kérelmeket és sürgős tennivalókat, amelyeket muraközi körutam során a küldöttségek elém terjesztettek, már át is vizsgáltam és illetékes helyeken eljárta, hogy a legsürgősebb és legfontosabb ügyek azonnal elintézésre nyerjenek. Lépéseket tettem abban az irányban, hogy Muraköz egyik legégetőbb szüksége, az állattenyésztés fejlesztése, megoldódjék. A lótenyésztést a vármegyei állattenyésztési alap mintájára szervezzük meg.

A régi híres muraközi hidegvérű lóállományt törzskönyvezéssel és jóvérű ménnek behozásával állítjuk vissza.

A törzskönyvezés már meg is kezdődött és a ménnek is rövidesen a gazdák rendelkezésére állanak. De ugyancsak gondolkunk a szarvasmarha állomány felújítására is. Mindezekre megvan a mód mezőgazdaságunk általános fejlesztése érdekében megindított nagy munka keretében

— Kulturális vonatkozásban is megtörténtek a kezdeményező intézkedések. Olyan színtre emeljük Muraköz kulturális viszonyait, hogy ne legyen különbség közte és az anyaország között.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a közeljövőben meglátogatja Muraközt

és személyesen győződik meg a szükséges tennivalókról. Körutja során megtekinti a szentilónai Zrinyi-sírok és a kápolna romjait, amelyek felvilágosításaim nyomán a Műemlékek Országos Bizottsága által műemléknek nyilvánított. A szemle után azonnal megindul a helyreállítás munkája, hogy a vandál kezek pusztításának nyomait eltüntessük és méltó nyug-

Dr. Brand Sándor alispán:

„Muraköznek sok és nagy barátja van“
„Medjimurje ima čuda velkih prijatelov“

Dr. Brand Sándor, a megye alispánja, azt a nagyszabású szociális munkát ismertette hozzá intézett kérdésünkre, melyet az egész anya-vármegyében már nagyon jól ismernek és amelynek áldásaiban most Muraköz is teljes mértékben részesül.

— Azt a szociális és népgondozó igazgatást akarom folytatni és Muraközben is megvalósítani, amelyet a trianoni Zala vármegyében már évekket ezelőtt bevezettünk és amelyet a vármegye lakosságának megértése és helyeslése kísért. Jelszavam: amit a belügyminiszter ur már évekket ezelőtt úgy jelelt meg, hogy

a közigazgatás minden intézkedését át kell hatnia a nemzet és népvédelem gondolatának.

Ez az utirány, amelyen meg kell valósítanunk a lakosság

vóhelyet adjunk a dicső család kegyeletét érdemlő tagjainak.

Veliki išpan i vladin povenerik za materialno gospodarenje so napravili veliki program za odganjanje živine. Naše novine so več pisale, kak su naše živine doli došle, to se mora mam popraviti i živina nazaj dojti na ono visoko mesto, kak so negda bile.

— Se one prošnje i žurne posle, koje so mi deputacije, na mojem putovanju u Medjimurju podnesle sem već pregledal i hodil sem po nadležnim mestima, kaj se se ono, za kaj je najveša sila povolno reši i mam napravil. Hodil sem zatem, kaj se reši pitanje živinogojstva u Medjimurju, kajti za to je najbole sila.

Konjogojstvo bomo napravili po varmegjinskom programu. Bomo dopelali dobrokrvne prvoklasne pastuhe, za kobile bomo vodili matice i s'em se bodo starinski glasoviti medjimurski konji nazaj popravili. Matice se već delaju, a pastuhe bodo gazi za kratko vreme dobili. Ran tak vodimo i brigu, kaj bodo i krave došle na prvi klas. Za to isto imamo program u velkom poslu za gospodarsko razvijanje i to se bo zvršilo.

I v kulturnom poslu so napravili koraki. Medjimurje bomo v kulturnom pogledu podigli na istu visinu, kak je zemla mati. Minister za veru i školovanje bode za kratko vreme pohodil Medjimurje i bo se sam osvedočil, kaj je se potrebno napraviti. Pajdoč bode pogledal i kapelu i grobe pre Sveti Jeleni, koje bo po moji uputi dal preglasi po orsačkoj komisiji za muzejničke uspomene. Po pregledbi mam se bodo hapili popravljeni ono, kaj su berdušni ljudi rezorili, tak kaj bodo naši velki ljudi imeli vredno mesto, do bodo počivali.

gazdasági és kulturális igényeit.

Muraköznek gazdasági és kulturális igényeinek kielégítése terén sok és nagy barátja van

és ezek között is első a megye főispánja. Fáradságot nem kímélve dolgozik minden téren, hogy biztosítsa Muraköz jogos igényeit.

— Gazdasági téren az a legfontosabb közigazgatási feladatunk, hogy a lakosság megélethezi viszonyait és gazdasági helyzetét állandóan figyelemmel kísérjük. A területében megnagyobbodott Zala vármegye javainak helyes forgalma lehetővé teszi a szükségletek természetes kiegyenlítését. Természetes dolog, hogy nagy nemzeti céljaink érdekében történő korlátozásokat mindenkinek türellemmel és a sebb jövőbe vetett hittel kell fogadnia és elviselnie. Muraköz magyaráhü,

BINDER LAJOS
VAS- ÉS FESTÉK- KERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA

okos és józan népe bizonyára megérti ezt.

— Közigazgatásunk feladata az is, hogy a visszatért terület háztartását a megszállítás alatti elhanyagolt helyzetéből, a községi önkormányzat vezetőivel együttesen, kiemeljük.

A legközelebbi jövőben meg kívánom látogatni Muraköz minden községét, hogy az alkotó munkát felvegyük.

Bár az öröm és lelkesedés tartós lelkünkben, emellett megkezdjük a mindennapi kenyérünkért, községeinkért, vármegyénkért és nemzetünkért való, sokszor áldozatot is kívánó, munkát. Ez lehet egyedül Muraköz sebb jövőjének és felvirágztatásának biztos záloga. Ebben a sebb jövőben rendületlenül bizok, mintahogy huszónhárom éven át biztam rendületlenül az igazság feltámadásában.

Ime, így dolgozik Muraközért, így szereti Muraközt a vármegye két első férfija. Ki kétkedne ezek után abban, hogy boldogabb világ következik el a sokat szenvedett Muraközre?

Dr. Brand Sándor varmegjinski viceispán nam je, na naše pitanje, vezjasnil one velke socialne posle, koje v celoj varmegiji materi već poznaju i blagoslov kojih bo ve i Medjimurje v celosti živjalo.

Öcém vplati i nastaviti, i v Medjimurju onu socialnu upravu, koja se briga za narod i koju smo, još pred leti vplati v Trianonski Zalavarmegiji i koju narod varmegije dobro pozna i odobrava. Moje su reči one, kak je gospon

ZELKÓ KÁLMÁN
CSÁKTORNYA
TELEFONSZÁM: 80.

Fűszer
Csemege
Délgyümölcs
Hentesáruk
Szeszesitalok

TURZA BERTALAN
KERÉKPÁR-, VARRÓGÉP-
és ALKATRÉSZ-KERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA
Pontos kiszolgálás!
Szolid árak!

minister zvnasnjih poslov več rekel, da saki korak uprave mora biti prošet od duha za obrano naroda. To je pot, po kojem moramo iti, kaj se moreju spuniti gospodarski i kulturni zahtevi naroda.

Medjimurje ima za ispunjenje gospodarskih i kulturnih potreba puno velikih prijatelov, prvi je med njimi varmegjinski veliki ispan. On ne žali trud i dela na se strane, da se ispuniju pravredne žele Medjimurja.

Na gospodarskom polu nam je ve najvažna zadaća, da pazimo na životne i gospodarstvene prilike naroda. Varmegjija se povekšala i njeni prideli se moraju tak rezediti, kaj bo sakomu prav. Samo po sebi se razme, da ve da se država bori za velke svrhe, moramo strpljenje meti ako nam kaj sfali, i vufati se v bolšu budućnost. Naš veren, pameten i trezen medjimurski magjarski narod to sigurno razme.

Naša je upravna zadaća i to, kaj bomo s pametnim gospodarstvom povrnjene kraje nazaj podigli z onoga zanemarenoga stanja kak so bili pod okupacijom. I tu moraju pomagati i općinski voditelji. V najbliže vreme očem pohoditi se općine Medjimurja, pošlusati sakoga i hapiti se dela. Duše su nam stalno pune veselja i stem se bomo hapila delati za sakdašnji kruh, za naše općine, za varmegjiju i našu doinovinu, inakar bode posel iskal čudapot i velke žrtve. Stem jedino bomo mogli stvoriti lepšu budućnost Medjimurja. Vu toj lepšoj budućnosti čvrsto verjuem, kak sam veroval i črez ovih dvajstiri let, kaj se bo pravica jempot itak zdigla.

Evo, tak delaju i tak voliju Medjimurje prvi dva človeki varmegjije. Sto ne bi onda veroval, kaj bo v to Medjimurje, koje je tulko pretrpelo, itak došel bolši vet?

A katonai közigazgatás vezetőinek bucsuja

Soldačka uprava je odliša.

Augustus 28-án a városi házban díszközgyűlés keretében velték bucsút Csáktornytól a katonai közigazgatás vezetői.

Pecsornik Ottó városbíró néhány meleg szóval köszönte meg a megjelent Timár Zsigmond ezredes volt katonai parancsnoknak és tisztársainak működését, kiemelve a béke és a rend fenntartása és a jótékonyk körűl elér terepményeiket.

Timár Zsigmond ezredes hosszabb beszédben ismertette

Te vén hidőrző szent Janéz,
ki félszettel az utra néz
ott fónn a Logarvölgyben:
nem látsz már! Te sem sok kanyar
szlovén táj! hogy fogoly magyar
nyaram hegyedben töltsem.

Te búszke Ojsztríc hegyorom,
zúgó tövednél egykoron
— egy nyári emlék leng át —
keménycombú, vlg ányaid
karján verte a tánc avitt
ház, aacsony gerendád.

Búcsúszom boldog tó: Bohiny!
zengő vízesés! tornyok! Im,
még egy hús istenhozzád
sem kerül lekem öblein —
merülj fel zordan zengve, rim!
a megvetést hogy hoznád...

Búcsú helyett

Vitéz gróf Teleki Béla főispánnak ajánlva.

Mert azt, mi ifjút boldogan
vitt, mint áradó folyam,
már kimosta belőlem
az a vad, barbár sérelem,
mit láttam nyögő vérelem
a Murán, emlenőben.

Sok csahos csatlóst láttam ott,
ki rád átkot, gyalázatot
kent szóval, tettel, népem.
Türtem s vártam, az ég szava
bölcs törvény szerint mer magá
ítéletet seletén,

Igazság lassú malmai...
Kemény búcsúra hajlani,
nem puha búcsúzásra
akarok, táj! Zordan megyek.
Elnyomó fiad, ezek!
a puhányok puhánya.

Igazság lassú malmai
örölkék neki azt ami
húsz évig rajtunk porzott!
ostort! szájára kosarat,
mert amig tud, orvul harap!
és nyakába koloncot!

Dudás Kálmán

VENI SANCTE!

Jöjj el Szentlélek Uristen, világoítsd és erősítsd meg kis magyar gyermekeidet. Adj nekik erőt egész évi iskolai munkájuk pontos és lelkiismeretes elvégzéséhez.

Csáktornyán folyó hó 9-én volt az ünnepélyes Veni Sancte. A templomot reggel egészen megtöltötték az e'emi, polgári és kereskedelmi iskolák növendékei. Kedves megkapó képet nyújtott, amikor a polgári iskolai tanári kar növendékeivel együtt járult a szentáldozáshoz. Szentmise után a polgári iskola növendékei a tornateremben gyűltek össze megnyitói ünnepélyre. A Híszkegy elimádkozása után Nagy Károly polg.

isk. igazgató üdvözölte a város részéről megjelent Pecsornik Ottó polgármestert és Timár István városi főjegyzőt, kiket kért, hogy az iskolát továbbra is tartsák meg szeretetükben. Majd az ifjúsághoz intézett beszédében kitért a zászló tiszteletére és az iskolai rend és fegyelem pontos betartására. Az ünnepély a Himnusz eléneklésével ért véget.

Az ünnepély után az ifjúság tisztelegve elvonult a magyar zászló előtt.

Dojdi Sveti Duh i rezsveti i objači tvoju malu magjarsku dečicu. Daj njim jakost, kaj bodo mogli svoju školsku dužnost, črez celo leto točno i po dušnom spoznanju spunjavati.

V Csáktornyi je ovoga meseca 9-ga bila sveta meša Veni Sancte! (Dojdi Sveti Duh!) Cirkvu su napunili deaki s pučke, purgarske i trgovačke škole. Lepo je bilo za gledati, da su profesori purgarske škole isli skupa z deaki na svetu prieset. Po meši so se deaki zišli v velki sali za telovežbu v purgarski školi na paru. Odmolili su veru božu, a zatem je Nagy Karoly, direktor purgarske škole pozdravil varasgoka birova Pecsornik Otto a i glavnoga notar jusa Timar Istvana, koji so došli od strane varaša i prosil njih je, kaj bi i dale zadržali lubav za to školu. Zatem je držal govor deakam i opornenul njih je da moraju poštuovati zastavu i školske zakone. Na zadnje so otpopevali Himnusa i v paradnim maršu pozdravili su zastavu.

a négy hónap alatt lefolyt eseményeket, a katonai közigazgatás működését és megköszönte a csáktornyai magyarok támogatását.

A díszközgyűlés a katonai parancsnok lelkes éljenzésével végződött, utána Timár ezredes mindenkülkél kézfogással bucsuzott el.

Augustuša 28-ga je bila paradna sednica na varaškoj hižai i tam so se spričevali voditeli soldačke uprave.

Varasški biro Pecsornik Otto je s toplimi rečmi pozdravil Timár Zsigmonda pukovnika, bivšega soldačkoga zapovednika i zafalil se mu za se ono, kaj je soldačka uprava za Medjimurje napravila.

Timár Zsigmond pukovnik je v dugšem govoru pripovedal pripečenja črez ovih četiri meseci i se ono, kaj je soldačka uprava napravila, pak se zafalil čakovskim magjarima, kaj so ga potpomagali. Na kraju sednice su zastupniki glasno pozdravili Timara pukovnika i oprostili su se žnjim.

Szebb jövőt!

Adjon Isten!

A köszöntések számtalan változata üli meg fulunket, valahányszor az utcán járunk. Nem akarunk bírálato imondani az értelmellen, sokszor élektelen szavakról, inkább szerény indítvánnyal fordulunk a tanaközietekhez. Nem monduk újat, mert már több helyen megvalósították, de azt szeretnők, ha ajánlatunk minden más köszöneti módot kiszorítana.

Köszönjünk az utcán, hivatalokban és mindenütt így:

— Szebb jövőt!

Es válaszoljunk ra szívbel jövő átérzéssel:

— Adjon Isten!

Szebb, kifejezőbb köszöneti módot nem is lehetne találni. Hol vannak ettől azok a különböző »alázatos«-ok és hasonlók, amelyekből undora van minden jóérzésű embernek? Mi ezután mindenkinek így köszönjünk. Legyen az magasállású tisztviselő, vagy egyszerű szegény ember. Ennek mély értelm van, ebben sziv van és lélek.

Tehát: Szebb jövőt! Adjon Isten!

Kak hodamo po vucicama, čujemjo sako forme pozdrave. Ne-čemo ve prigovarati tem rečima, koje višepot niti ne razmeme, nego rajši bi predložili našim medjimurcam novi pozdrav, koji prav za prav niti neje novi, kajji ga već na čuda mesta imaju, pak bi šteli, kaj bi i prinasa pozdravili:

Na vučici, v kancelariama i seposod:

— Szebb jövőt! („Lepšu budućnost!“)

A odgovor, da bi došel iz srca:

— Adjon Isten! („Daj nam Bog!“)

Lepšega pozdrava za istinu ne moči najti. Jeli je ne lepše, kak oni sakofurmo »sluga ponizen« i još drugi te fele pozdravi, koji se človeku duriju? Od verda bomo sakoga ovak pozdravili, makar je gospon, ali siromak. To je pozdrav iz duše i iz srca.

Dakle: Szebb jövőt! Adjon Isten!

Tanévnyitás a kereskedelmi középiskolában

V trgovački školi se školsko leto otprio.

Kedden délelőtt a szentferenc rendiek templomában tartott Veni Sancte után a kereskedelmi középiskola szeretettel tárta ki kapuit a gazdasági életre készülő tanulóifjúság előtt.

Dr. Bernálh József igazgató meleg szavakkal köszöntötte a tanulókat a magyarrá vált iskola falai között. Nagy lelkesedéssel buzdította a növendékeket az új munkára; zengzetes, ősi magyar nyelvünk tökéletes megtanulására. Majd rávilágított a gazdasági szak tárgyak fontosságára. Az iskola tanárai — mondotta az igazgató —

SPITZER PÁL
DIVATKERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA

FLISZÁR ISTVÁN

ÉTTERME

Elismert konyha, kitűnő borok!

örömmel vezetik az ifjuságot arra az utra, amely a végzett növendékek részére az életben való boldoguláshoz vezet.

Ezután az osztályfőnökök ismerkedtek meg a növendékekkel, majd az iskolai fegyvelmi szabályok ismeretése után a tanévnyitói ünnepély a Himnusz eléneklésével véget ért.

V tork pred poldan je bila v franciskanskoi cirkvi sveta meša, zatem pak so se otrpla vrata trgovcačke srednje škole, da z ljubavi primi ksebi mlajšinu, koja se spravlja na gospodarski život.

Direktor dr. Bernáth József je s toplimi rečmi pozdravil mlade deake v školi, koja je postala nazaj magjarska. Z velikim oduševljenjem je pozval deake na novi posel, da se navčiju naš lepi starinski magjarski jezik. Zatem je naglasil, kak so važni gospodarski navuki Rekel je dale direktor, da bodo profesori z veseljem vodili deake na onom potu, koji bu dal srečen život onim deakam, koji bodo to školu zvršili.

Zatem so se profesori razredniki spoznavali s svojimi deaki i prečitali so njim školske zakone, a polti toga pak so otopoivali Himnusa i stem se je ova svečanost zvršila.

Az „ur“ — „Gospon“

Vince egyszerű murakózi munkás-ember. Amikor elfoglaltuk új lakásunkat, megjelent nálunk és felajánlotta szolgálatait. Már a régi gazda alatt is kerteszkedett, szeretne továbbra is megmaradni „állásában“. Hüszéges volt a szeme, becsületes a beszéde, hát felfogadtam. Ettől kezdve aztán nap mint nap megjelent és tett-velt a kertben. Lassan egészen idemelegedett és már „politikai“ beszélgetésekre is rákapott. Egyik nap elém állit:

— Tudja, kérlek szépen, egészen más a magyar urak, mint a horvátok. Egészen más...

Elég jól beszél egyébként magyarul, csak vannak kifejezések, amelyeket rosszul sajtátított el. De azért én nem zavarnám meg magyarázgatással. Nem a szó a fontos.

Kijelentésén egy kicsit meglepődtem. Nem értettem, mit akar vele.

— Aztán miért, Vince? — kérdeztem.

Feltolta a kalapját. Ha valami magyarázatba kezd, mindig ez az első mozdulata. Megvetően legyint.

— A horvát ur nem szereti a szegény embert. Ha találkozik vele és köszönök neki, elfordul.

oda se néz. Csak szidni tud, mást nem. A magyar ur az más... Voltam Keszthelen. Ott ment az ember és jön magyar ur. Köszönök neki: jónapot kívánok. Az rám néz, mosolyog és mondja: jó napot, jó napot!

Boldogan mulogatja a kalapjával, hogy milyen kedvesen adta vissza a köszöntését a magyar ur.

— Az igen, az szereti szegény embert is...

A feleségem átment hozzám, mert valamilyen hozatni akart az üzlethől. Az asszony elbujt, mert mint Vince magyarázta, nem volt szépen felöltözve. Másnap Vince felindulva jön át:

— Ne tessék haragudni. Az úgy volt, kérlek szépen, a feleségem mondja: Ilyen nagy urak előtt nem szabad piszkos ruhában lenni. Az nem volt úgy horvát uraknál, az nem jött szegény ember házába. Hát ezért...

És csak pironkodott, szégyenkezett. Alig tudtam megérteni vele, hogy nincs semmi baj...

...Bizony, Vince, a magyar ur hála Istennek, ilyen. Mert amelyik nem ilyen, Vince, az nem magyar és nem „ur“.

Naš Vinci je jednostavni medijumski delavec. Da smo došli v naš novi stan, je došel k nam, pak se je preporučil za delo. Več i pre starom gazdi je bil v poslu, pak bi štel i dale biti na svojem „mestu“. Oči so mo bile verne, govor pošten, pak sem ga tak zel v službu. Od toga dana je saki den došel, pak je pomalem delal na vrtu. Pomalem je postal do kraja naš, pak smo po malem i v politiki več govorili. Jen den dojde pred mene, pak veli:

ORSZÁGJÁRÁS

PUTOVANJE PO ORSAGU

Hazánk gyönyörű fővárosa: Budapest

Naš lepi glavni varaš: Budapest

Mai számunkban nagy utra indulunk kedves olvasóinkkal. Utravalóul azonban mégsem kell telerakni a tarisznyánkat, csak a szívünkben szeretettel és büszkeséggel elfelve kell elkezdni sok-sok szépséget feltáró barangolásunkat. Mert olyan helyekre megyünk, ahol a magyar élet, a magyar munka és műveltség összehordta értékeit, szépségeit, amelyek előtt bámulva áll meg az idegen nép fia. Mi azonban haza megyünk és azzal a büszke tudattal nyitadjuk nagyra csodálkozók szemünket, hogy mindez a temérdek szépség a miénk, mi ehhez hozzátartozunk.

Ahány nép fia látta eddig szépséges fővárosunkat, az mind valami újat, valami ismeretlen szépet fedezett fel benne. Kimeríthetetlen volt a szépség, megszámlálhatatlan a jelző, melyet a Duna királynőjére mondtak. A japán, az amerikai, az indiai mind-mind csodálva állt a Halászbástya kőcsipkés, gyönyörű bástyáin és tágra nyílt szemmel nézelt és a Duna két partjára...

„Znate Vi, prosim te lepo, magjarska gospoda so čisto druge forme, kak horvatska, čisto druga.“

Im čisto dobro govori magjarski, samo nešterne reči si je ne dobro zapamtil. Ali ja sam ga ne zmešal s popravlanjem. Ne je glavno saka reč.

Kaj je rekel, me malo iznenadilo, ne sem ga mam razmel, kaj je štel reči.

Pital sem ga: „je pak zakaj.“

„Horvatska gospoda nemaju radi siromaka. Či se s šterim zidem, pak ga pozdravim, obrne se v kraj, pak me niti neče gledati. Samo špotati znaju, a drugo nikaj. Magjarska gospoda su čisto druga. Bil sam v Keszthelyu. Zišel sem se z magjarskom gospodom. Pozdravil sem: „Dober den“ (Jónapot kívánok). Gospon me pogledal, malo se nasmeljal i lepo odzdravil: „Dober dan, dober dan, (jó napot, jó napot)!“

Veselo mi kaže s škrakom, kak so lepo pozdravili magjarski gosponi.

Veli: To je, ta gospoda imaju radi i siromaka.“

Moja žena je odišla prek knjim, kajti je štela nekaj dati donesti s štacuna. Njegva žena se skrila, kajti, kak je Vinci rekel, sram ju je bilo, kaj je ne bila dosti lepo oblečena. Drugi den je Vinci došel kmeni, vez avun sebe:

Prosim najte se srđiti, tak se pripetilo. Žena mi veli, pred tak velku gospodu ne smeti dojti v zamazani opravi. Pred horvatskom gospodom toga neje bilo, oni nigdar ne so došli v hižu siromaka. Zato ju je bilo sram.

I samo se sramoval i črlenil. Komaj sem mu mogel dopovedati, da neje nikše zlo.

Je tak ti je moj dragi Vinci, fala Bogu, magjarska gospoda su takša, a koji ne je takši, on ne je magjar i ne je „gospon“.

amerikanci, indijanci, si so se čudili da so stali na Halászbástya, de so kamenate čipke i širokim očima so gledali na obedve strane Dunava.

Imi idemo najpredi sem v glavnu cirkvu, de se kralji korumju i koja se zove po Blaženof Devici, da se pod njenim zidom, koji ide do neba s prignutim koljenima i s srceom punog dike, safalimo, kaj smo otod z magjarskog Medijmurja, opet i do kraja slobodni, mogli v glavni varaš korune Svetoga Štefana.

Mátyás-templom

A dicsőeséges magyar multnak, az Európát védő, törökpusztitást feltartó magyar hitnek és hivatalának egyik legzebb hirdetője ez a gótszilusu, ragyogó székesegyház. Mátyás templomnak is nevezik, mert az igazságos, nagy király építette. A vést-hozó századok ugyan többször elpusztították, de mindig újjáépült és minden építés után szebb lett.

Történelmünk minden nagy eseménye hozzákapcsolódott ehhez a szentélyhez és az utolsó két évszázadban itt tették királyaink fejére Szent István koronáját. Egyik oldal-kápolnájában alussza örök álmát III. Béla királyunk és felesége, Antiochiai Anna. A bejárat alatti kis kápolnában pedig ott áll az a Mária szobor, amely Budavár ostromakor csodálatos módon előbukkant beázottl üregéből és erőtevéő rémülettel löltölte el a várvédő törököket. Így segített a Boldogsasszony szeretetl magyarjainak, mint a hagyomány tartja.

Lenyűgözően szép belső és külső képe, de talán még megragadóbb akkor, ha éjszaka a Dunán lefele jövet pillantja meg az ember. Fenn a budai hegy oldalában, a fehér fényben uszó Halászbástyától övezve mint egy csodálatos, mesebeli tündérváros emelkedik az égfelé a körözsákkal ékesített torony.

...A hajónk lassan uszik a Duna hullámain. Mellettünk sötéten suhannak el a Margitsziget hatalmas fái és amikor a hajókürt bugása közepette át-bujunk a Margit-hidon, mint egy hirtelen megelevenedő tündérváros tünik elénk a csodálatos kép. A hajó utasai mind ott szoronganak a korlátnál és a csodálkozás, elragadtatás legkülönfélébb hangjai hallatszanak.

Felszkrázik előttünk a Lánchid kivilágított ive is. Mint egy vízfelé hajló csillagfüzér, amelyet tündöklő fényoszlopok tartanak a víz színe felett. A magyar alkotásnak, Széchenyi nemzeliépítő szellemének örök szimboluma ez a nagyszerű építmény, amely már több mint egy évszázada hirdeti a magyar haladás, a magyar kultúra örökös erejét.

De át kell néznünk a bal partra is, mert ott meg az Országház tündöklő kupolája, ezer tornyocskából és összehajló ivéből álló pompázatos képe ragyog felénk. Ebben a gyönyörű épületben ül össze a magyar országgyűlés. Sok nagy és jelentős esemény színhelye volt

BERGER SIMON

DIVATÁRU-KERESKEDŐ
CSÁKTORNYA

Ajánlja
az őszi és téli idényre
dúsan felszerelt
raktárát.

már ez az egyik legszebb európai parlament és sok nemzetboldogító törvény született meg falai között. *Itt építeték a megcsónkított ország jobb jövőjét nagy államférfjaink, itt kezdte ki a törhetetlen magyar akarat a trianoni átom-várák alapját.*

Ova svetla, v gotskom štilu napravljena glavna crkva je najlepši pravnik dične magjarske prošlosti koja je branila Europu i sprečila tursko pustošenje. Zoveju ju i po Matjašu, jer ju je dal zidati veliki i pravičen kral. Črez stotina let su ju višepot zrušili, ali su ju navek z nova zazidali i sigdar je postala lepša.

Sako velko pripečenje naše povesi je skapčeno z ovom crkvom i zadnjih dvesto let so y toj crkvi deli korunu Svetoga Štefana na glavu našim kralam.

Z jedne strane, v kapelici spi za navek naš kral III. Bela i njegova žena Ana od Antiochie. Pod vratima, v maloj kapelici stoji spomenik Marije, kojega su našli v stenu zazidanoga onda, da su naši zavzeli grada Buda i koji spomenik se našel na čudnovati način, a od njega su se turčini jako prestrašili. Tak pomaže Majka Boža svojim lublenim magjarima.

Crkva je jako lepa zvuna i znutra, ali najlepša je, ako se človek v noći pela doli po Dunavu, pak ju odnod gleda. Gori na budimskom bregu z belim svetlom sveti okoli nje Halászbástya (Ribarska kula), a turen se diže proti nebu, kak nekša čudna stvar iz pripovesti vilah.

Naša ladja pomalem plava po Dunavu. Poleg nas se pokažeju kmična drevna na Margitszigetu (Margetin otok) i da se pod mostom pelamo, na ladjam trobenta tuli, tak se nam vidi ta čudnovata slika, kak da bi senjali. Si potniki stojuju na gelenderima ladje, gleduju i čujeju se glasi, kak se čudju.

A pred nami pak se pokaže svetlen most od samih lancov. Kak da bi bil napravljen od samih zvezda, a držuju ga svetli stupi ober voke. Ova veličanstvena zgrada pokaže za navek diču magjarskog stvaranja, duh Széchenyi-a, koji je bil veliki narodni graditelj i te most već prek sto let kaže vekičnu jakost magjarske kulture i napredovanja.

Ali moramo se obrnuti i na levu stran, de nam se kaže svetla orsačka palača, koja ima do jezera turnov i kupolu, koja se z daleka vidi, a nema joj para. V toj lepjoj palači se shajaju naši magjarski oblegati. V tom, v celoj Europi najlepšim parlamentu so bila velika pripečenja i čuda hasnovitih zakonov su tu stvorili. Tu su naši veliki državni tudi zidali lepšu budućnost našega okrnjenoga orsaga i tu su počeli rušiti z nepokolebivom magjarskom volom trianonske zračne kule.

Királyl vár

Uszik lefelé a hajónk és új látvány tárul elénk. A várhegy ormán reflektortényben izzva emelkedik büszkén a királyi várpalota épülete, amely a magyar államfő lakóhelye volt mindenkor. Fenség és erő árad a gyönyörű falakról és a történelmi múlt ezeréves dicsősé-

ge. Ez az építmény is, mint általában az egész főváros, nem az új idők hirtelen támadt, történelmet pótolni akaró kártyavára, hanem történelmet sugárzó, ezeréves alapokon nyugvó, megingathatatlan vár, amelyét utánozni talán lehet, de utolérni soha.

Megint egy gyönyörű hid felé sikkunk. Az Erzsébet-hid öleli át egyetlen merész ívvel a sötétlő Dunát. Pillérje nincs, csak a két partra támaszkodik és szinte azt a látszatot kelti, mintha a legkisebb nyomásra kettétörne karcsu teste. Budai hídfője felett tündökölve emelkedik magasba Szent Gellért vértanu-püspök szobra, hirdelve a vérrel megszentelt magyar kereszténységet. Fenn a gyönyörű Gellért-hegy oldalán pedig a Citadella fényben fürdő falai rajzolódnak bele a sötétlő égbé. Történelem ez is. *Itt minden kőnek minden kis rögnek*

multja van, dicsőséges, fájdalommas magyar multja...

A nagy álmélkodásban el is feledtünk közben átnézni a másik oldalra is, ahol szép palotasorok maradtak el mellettünk. Pompás szállodák, középületek népesítik be a Dunapartot, amelynek pazar fényeit szikráva tükrözi vissza a hőmpolygó folyam. Aztán a hajónk átsikklik a Ferenc József-híd alatt, majd a hatalmas Horthy Miklós-híd előtt megfordulva, visszafelé indul. Még megcsodálhatjuk fordultában a magyar tengerészek hősi emlékművét, amelynek világítótornya éppen hajónkra vetíti most sugárkévéjét. Még egyszer végig gyönyörködjük a csodálatos utat, majd kikötünk a Margit-szigeten.

Ez a szépségekkel megrakott kis sziget Budapest tündéerkertje. Aki valaha is bene járt, soha nem felejtli el. Hires fürdők,

uszodák, nagyszerű sporttelepek tarkítják, gyönyörű rózsaligetek és virágoskertek pompáznak hatalmas fái között és az apáca-kolostor romjai közt megint csak ott honol a történelmi múlt. *Ebben a kolostorban élte alázatos életét IV. Béla királyunk szentéletű leánya, Margit, árpádházi királylány. A Nyulak-szigetét azóta róla nevezik Margit-szigetnek.*

Ennyi szépségbe belefárad az ember. Pedig még alig láttunk valamit Budapestből. Most abba hagyjuk a sétát, hogy legközelebb új felfedező utra induljunk hazánk gyönyörű fővárosában. Találkozzunk jövő héten a Hősök terén.

Naša ladja plava dale doli i opet vidimo nekaj novoga. V velikom svetlu se vidi na kraljevskom bregu gizdava kraljevska palača, koja je navek bila dom državnog poglavara. Uzvišenost i jakost shaja stih prekasnih zidov i dičnost jezera let stare prošlosti. Ova zidina, kak i celi glavni varaš, neje nekakva na fletno napravljena, na pesku zidana kula, koja bi štela zanemiti povest, nego čvrsti grad kojemu su fundamenti jezera let stari i svetli od povesi i koje je mrti moči slediti ali dostići nigdar.

Pelamo se dale, do jednoga lepoga mosta. *Elizabetin most* z jednom velkom boltom pregrli celi temni dunav. Stupe nema samo na dve obale se oslanja i tak je vitki, kaj bi si človek mislil, mam se potere čim ga pretisne. Z one strane od Budima svetlo se zdiže spomenik svetoga Gellérta biskupa, mučenika, koji nosi glas magjarskog kršćanstva, posvećenog z krvi. A gori na Gellértovom bregu se svetuju pod kmičnim nebom stene *Citadele. I to je povest. Saki kamen, saka gruda ima tu prošlost, dičnu. bolnu magjarsku prošlost.*

Tak smo se zagledali, kaj smo pozabili gledati i na drugu stran, de so palače jedna lepša od druge. Najlepši hoteli i druge, javne palače spunjavaju red kraj Dunava, a v svetloj vodi se vidiju kak v zrcalu. Onda se nam ladja pela pod mostom *Ferenc Józsefa* se do mosta *Horthy Miklósa*, a tam se obrne nazaj. Još se moramo začuditi, kak je lepi spomenik marinerov, koji so opali v svetskom taboru, s turna svetlo ranč na našu ladju sveti. Još jenput se veselimo semu, kaj smo vidli na tom lepom potu i onda postanemo pre *Margit-szigetu.*

Te mali otok je tak pun lepote, kaj je pravi nebeski vrt. Sto je da tam bil, nigdar ga nebo pozabil. Glasovita kopališča, plavališča, športišča, cele šume od ružih i cvetje se vidiju med drevima, a v ruševinama opatičkog kloštra se pak vidi naša prošlost. *V tom kloštru je živela svojim svetim životom kći našega krala, Bele IV., kraljevska kći Arpádove hiže. Po njemom imenu se Zajcov otok ve zove Margitsziget.*

Od tulkih lepote človek postane truden. Pak smo komaj nekaj malo videli od Budapešta. Dale se ne bomo špancerali, kaj bomo pak drugipot gledali lepote v lepom glavnom varašu naše domovine, drugi teden se bomo žišli na *plavcu junakov.*

Madridi hir Churchil állitólagos lemondásáról

Madridska vest, kaj se bo Churchill tobože zafalil

Mint Madridból jelentik, egyes körök Churchill lemondásáról beszélnek. Azt is tudni vélik, hogy utóda Hoare lesz, ki előtt Churchill távozásával megnyílik a politikai érvényesülés lehetősége.

Kak z Madrida javljaju, nekaji govoriuju, kaj se bo Churchill zafalil na službi. I to misliju znati, kaj bode njegov naslednik Hoare, pred kojim bode, ako bo Churchill odisel, pot otrpi za političko napredovanje.

Roosevelt csütörtöki nagy rádióbeszédében fontos bejelentést tett

Roosevelt je v četrtek v svojem radiogovoru najavil važne stvari

Roosevelt már visszaérkezett Washingtonba. Azonnal a Fehér Házba ment és magához kérlette Hullt, Knoxot és Gimsont, akikkel hosszasan tanácskozott a csütörtöki rádióbeszédéről.

Roosevelt je došel nazaj v Washington, mam je odisel v Belu Hižu, pozval ksebi Hulla, Knoxa i Stimsona, pak se žnjimi duže dogovarjal glede radiogovora v četrtek.

A rádióbeszéd a válság tetőpontját jelentheti. Roosevelt az áruszállító hajók útjának biztosításáról beszélt. Ezek ugy az Atlanti, mint a Csendes Óceánvonatoknak. Egyébként amerikai állampolgárok, szerinte, a hadjővezetelben is utazhatnak a hadviselő államok hajóin, de csak saját felelősségükre.

Te radiogovor more biti vrh krize. Roosevelt je govoril o tom, kak se bo osigurál pot za ladje, koje pelaju robu. To se tiče ranč tak Atlantskoga, kak i Tihoga oceana. Kak on veli, amerikanci se moreju pelati v taborskom pojasu i na ladjama taborskih država, ali samo na svoju odgovornost.

Hölgyeim! Uraim!

Mindenféle kozmetikai szerek és az ismert francia puderok kapjátok

PUNCSE CZ FERENC

teniszbajnok parfümkereskedésében

Csáktornyán, Szent László-utca, postával szemben.

Allandóan raktáron tartom az ismert világcégek legjobb árult.

Szolid árak!

Csütörtök - Četrtek

A keleti hadszíntérről a magyar csapatok újabb sikereiről ad hírt a Magyar Távirati Iroda. A honvédségek több ellenséges vállalkozást húsítottak meg. Római jelentés szerint az olasz vadászpilóták a szovjet repülőekkel történt első ukránai összecsapásuk során 11 ellenséges gépet lőttek le. A német csapatok nagyobb boldogságot értek el, az ukránok elhúzódtak szét és súlyos csapást mértek az ellenséges páncélosaira. 40 páncélos semmisítették meg és 5000 foglyot ejtettek. A finn repülők ismételt győzelmet arattak és több szovjetgépet lőttek le. *Finn szárazföldi csapatok sorozatos győzelmek után 50 kilométerre közelítették meg Szentpétervárt.* Ugyanakkor berlini jelentések szerint a német csapatok már csak 30 kilométerre állnak a város előtt. Moszkvai jelentés arról számol be, hogy Szentpétervár helyzete súlyosbodott és Vorosilov tábornagy kivezényelte a helyőrség egy részét a külső erődökhöz. — A török-iráni határon szovjetkatonák összeütéseket idéztek elő a török katonasággal. — A német hivatalos közlemény megállapítja, hogy két év alatt 13.307 polgári személy esett áldozatul az angol légitámadásoknak. Ugyanakkor a megtorlásul alkalmazott német légitámadásoknak 91.498 angol polgár az áldozata. Ezek közül 41.900 a halottak száma.

Gaj Ivó dr. horvát ügyvivő koszorút helyezett el a hősök kövén. — Bácskában két napon át hatalmas vihar tombolt. A gyümölcsösökben, kukoricában és több helyen a házakban tett nagy kárt.

Magjarska telegrafiska kancelarija (Magyar Távirati Iroda) nam opet daje glasa, da so magjarski soldati pobedili. Honvedei so večot onemogućili nepriatelso napadanje. Kak z Rima javljaju, taljanski avioni lovcu si se v Ukrajini tresnuli s sovjetskim avionima, pak so jednajst ruskih doli postrelali. Nemške trupe so večke bolševičke trupe rezirale i teško oborili njihova ratna kola, 40 ratnih kol so poništili i 5000 zarobljenikov polovili. Finski avioni opet imaju veliku pobjedu i čuda rusov so vlovili. Finske trupe na suhoj zemlji so napravile čeli red pobjede i već so do 50 kilometrov pred Petrovgradom. V isto vreme javljaju z Berlina, kaj so nemci već samo do 30 kilometrov pred tem gradom. Z Moskve javljaju da je v Petrovgradu teško i general Vorosilov je jeden res soldačije postavil na vunske linije. Na tursko - iranskoj (perziškoj)

granici so se sovjetski soldati tresnuli s turskom soldačijom. Nemci uredovno javljaju, da su čez dve leti zgubili 13.307 civilnih ljudi od aeroplanskih napadajov. V isto vreme so i nemci napadali engleze za osvetu, pak je bilo 94.498 engleskih žrtvi, od toga 41.900 mrtvih, se to civilnih.

Dr. Gaj Ivo zastupnik Horvatske je položio venca na spomenik junakov. V Bački je čez dva dana haral veliki viher. Čuda je kvara po kuruzi, sadovnjakima i na više mesta i po hižaj

Péntek - Petek

Honvédköttelek kisebb harc után birtokukba vettek egy fontos támaszpontot és visszaverték az ellenség kísérletét, amely ennek visszaszerzésére irányult. — Német hivatalos jelentés szerint Nagybritánia két év alatt 13 millió tonna kereskedelmi hajótétre elvesztett. Augusztus folyamán 537.200 tonnát súlyosítottak el a németek. — A finn csapatok a karéliai földszoroson elérték a régi országhatárt és ezzel valamennyi finn területet felszabadították a szovjet uralma alól. Mannerheim tábornagy köszönetet mondott katonáinak és kijelentette, még nem jött el az ideje, hogy a kardot felcsereljék az ekével. — Horvátországban is letelepítik a magyar pálos rendet. Maria Bistrica híres kegyhelyét kapják meg a pálos atyák.

So naši honvedei po meňšoj borbi zavzeli jedno važno mesto, a odbili su nepriatel, koji je štel to nazaj zeti. Kak nemci javljaju, englezi so čez dve leti zgubili 13000000 tone (jedna tona 1000 kg.) trgovačke ladje. V avgustu su nemci vtopili 537.200 tone. Finska soldačija je v Kareliji dostigla do stare granice i stem je sa finska zemla oslobodjena od nepriatelja. General Mannerheim se zafalil soldačiji, pak je rekel, da još ne je došlo vreme, kaj bi se sabla mogla zameniti s plugom. I v Horvatskoj se bodo nastanili magjarski pavlinski redovniki. Dobili so Marija Bistricu, de so glasovita proščenja.

Szombat - Sobota

A magya repülők sikeresen bombáztak ellenséges ütegállásokat. Légvédelmi tüzérségünk két szovjet gépet lőtt le. A dnyepermenti harcokban kiuntette magát Balogh Albert szakaszvezető, aki járőrével eredményes felderítést hajtott végre és veszteség nélkül, zsákmánnyal tért vissza. — A német nehéztüzérség már Leningrádot (Szentpétervárt) lövi. Szovjet részről elkezdett harcokat jelentenek a város körül. A jelentés szerint a németek szívósan támadnak, hogy közelebb jussanak a városhoz. — Az Atlanti Óceánra a «Greer» nevű amerikai romboló megtámadott egy német tengeralattjárót, mely torpedókat lőtt ki védekezésül. A torpedók nem találtak célba. — Párisban lelőtték Gitton Marcel volt kommunista képviselőt. Gitton már 1939-ben kilépett a pártból és valószínű ezért gyilkoltatták meg a kommunisták.

So magjarski avioni fest bombardiralni nepriatelске kanonere. — V borbi poleg Dnjepera se viteški pokazal cugsfirer Balogh Albert, koji je svojom patrolom napravil dobre izvide i došel nazaj prez zgubička. Nemški teški topi već strelaju na Leningrad (Petrovgrad). Od strane sovjeta javljaju teško borbe koli varaša. Kak javljaju, nemci se čvrsto boriju, kaj bi došli bliže varaša. Na Atlantskom morju je amerikanska ladja «Greer» napadala na jednu nemšku podmornicu, koja je za svoju obranu torpede strelala. Torpedi so ne trefilili ladju. V Parizu su strelili Gittona Marcela, bivšega komunističkoga ablegata. Gitton je još 1939. godine ostavil komunističku stranku i sigurno zato so ga zaklali.

Vasárnap - Nedela

Csapatunk arcvonalán nem történt említésre méltó esemény. Légvédelmi tüzérségünk ismét lelőtt egy szovjet repülőgépet. — Ukrajnában több ellenséges támaszpont foglaltak el a szövetséges haderők. — Német harci repülők eredményes támadást hajtottak végre az Odesszába bezárt szovjet csapatok ellen. Ugyancsak sikeresen támadták Alexandria fontos kikötőberendezéseit. — Német gazdasági küldöttség érkezett Clodius dr. vezetésével Istanbulba, majd folytatta útját Ankarába, ahol fontos gazdasági tárgyalások kezdődtek. — Nehány ellenséges repülőgép támadást intézett Osló ellen. Jelentéktelen károkat okoztak. — A Kormányzó Werth Henrik m. kir. tilkos tanácsos, vezérrezredest saját kérelmére felmentette a vezérkari főnöki szolgálata alól és helyébe vitéz Szombathelyi Ferenc altábornagyot nevezte ki, aki eddig mint a Kárpát-csoport parancsnoka a Szovjetország elleni hadműveleteket vezette. — Radocsay László igazságügy-miniszter Berlinbe utazott. — Székelyföldön, a Keleti Kárpátokban leesett az első hó. — Nagyvárad bensőséggel ünnepelte meg a magyar csapatok bevonulásának első évfordulóját.

Se pre naši vojski ne dogodilo nikaj važnoga. Naši kanoneri su opet doli strelili jeden sovjetski aeroplan. V Ukrajini je naša vojska opet zavzela više važna mesta. Nemški avioni so opet napravili uspesne napadaje na sovjetsku soldačiju, koja je zaprta v Odesi. Isto tak so hitali bombe i na lučne uredjaje v Aleksandriji. Nemška gospodarska komišija je došla, pod vodstvom dr.-a Clodiusa v Istanbul i dale v Ankaru, de bodo važna gospodarska respravljenja. Neštarni nepriatelски avioni so napadali na Oslo. Napravili so neznatne kvare. Gospodin Guverner je rezrešil generala Werth Henrika kr. magj. tajnoga savetnika, službe šefa generalštaba, po svojoj v lbi i postavil na njegovo mesto generala viteza Szombathelyi Ferenc, koji je do ve bil zapovednik Karpatske vojske i vodil je tabora, proti Sovjetske Rusije. Minister Pravde Radocsay László je otpuval v Berlin. V Erdélyu v ishodnim Karpata ma je opal prvi sneg. V Nagyváradu su na svečani način svetkovali prvu obletnicu, kak so magjarski soldati ta došli.

Hétlő - Pondelek

A német hadijelentés beszámol azokról a súlyos veszteségekről, amelyeket a német haditengerészet az elmúlt héten okozott a szovjet hajóhadnak. Elsúlyosítottak csapatokkal és hadianyaggal megragáltak 43 szállítóhajót, három rombolót, kilenc aknakeresőhajót, és több kisebb hajót. Súlyosan megragáltak 3 nehéz cirkáló, a Kirov nehéz cirkáló és 9 kisebb mintájú hadihajót. — Német légiköttelek ismét hatalmas arányú támadást intéztek Suez és Alexandria ellen. — A finn csapatok Szentpétervár felé történő előnyomulását során elválták a murmanszki vasútvonalat, használhatatlanná tették a Sztalin-csatornát és elérték a Szvir folyót. — A spanyol önkéntes csapatok átlépték a szovjet-német határt. — A válságos helyzetbe jutott Szentpétervárott az aszszonyokat és gyerekeket is berendelték ahdszolgálatra. A GPU kivégzéssel tartja rettegésben a lakosságot és kényserben az ellenállásra.

Nam nemci javljaju one teško zgubička, koje su nemški marineri napravili ruskim ladjam. Vtopili so s trupami i s materijalom 43 ladje za voziti, 3 rezorača, 9 ladje za mine iskati, i više menšje ladje. Teško so njim pokvarili tri teško križarice, Kirov zvanu tešku križaricu i 9 menšje taborske ladje. Nemški aeroplani so opet napravili teško napadaje na Suez i Aleksandriju. Finske trupe so, kak so išle bliže Petrovgrada, prezele Murmansku železnicu i pokvarile Stalinov kanal i dostigle so vodu Svir. Spanjolske dobrovolne trupe prešle so prek sovjetske-nemške granice. Kak je v Petrovgradu jako zlo, so i žene i decu postavili v soldačku službu. GPU (rusko redarstvo) drži straha s tem, kaj čuda ljudi zakoleju i stem je siliju na soldačku službu.

Kedd - Tork

A német csapatok széles vonalon elérték a Néva folyót. — Szentpétervárt teljesen körülférték a német és finn csapatok. Ezzel a szovjet elvesztette második legnagyobb iparvédelkét. Az összeszortult szovjet haderő kitérés kísérletre véres és súlyos veszteségek után összeomlottak a szövetséges csapatok tüzeben. — A vladivosztoki

KOPJÁR FERENC
FÉRFI- ÉS NŐI-SZABÓ CSÁKTORNYA

TOKAJI ÉS MURAKÖZI BOROK!
BALOGH ÖDÖN
TÜZELŐANYAG-KERESKEDŐ ÉS VENDÉGLŐS.

Megalakult a MÉP muraközi szervező-bizottsága

Složil se medjimurski odbor vladine stranke

Az ország legnagyobb pártja az ugynevezett tkormányzópárt, amely az országgyűlési képviselőknek csaknem nyolcvan százalékát adja, a *Magyar Élet Pártja*. Történelmi multja a trianoni Magyarország első éveibe nyulik vissza, amikor *Bethlen* István gróf akkori miniszterelnök Nemzeti Egység Pártja néven alapította meg többségi pártját. Ettől kezdve állandóan ez a párt irányította az országgyűlés munkáját és ott is meg sok nemzetépítő feladatot. 1939-ben *Imrédy* Béla miniszterelnök Magyar Élet Pártja néven szervezte át. Ettől kezdve még nagyobb iramban valóította meg a kormányzat biztos alapjaként a nagy szociális országerősítő programot. *Komoly és értékes munkájának eredménye,*

hogy az átalakuló Európa már belsőleg erős, felkészült országot és népet talált,

amely alkalmas az új világrendben reá háruló feladatok tökéletes megoldására és régi

hivatásának betöltésére.

Ez a Magyar Élet Pártja indult most meg itt Muraközben, hogy nagy, hangos jelszavaktól ment, országépítő munkájába belevonja a hazalért testvéreket. Még csak az első lépéseket tette meg *Gasparics* József zalavár-megyei MÉP titkár. Csáktornyan megalakította a muraközi szervező bizottságot. A szervező bizottság tagjai azok a muraközi férfiak lettek, akiket jól ismer és becsül a muraközi nép.

Gasparics József titkár Csáktornyan *Kovács* István fényképeszt, *Döring* Károly lakatosmestert, *Antonovics* Ignác középirtokost, *Szoecics* Mihály munkást, *Bezerédy* István magántisztviselőt, *Légenstein* Géza vendégloást, *Zrinyi* Miklós kereskedőt, *Pecsonnik* Ottó okleveles mérnök, polgármestert, *Poszávez* György kisirtokost, *Safares* István iparost, *Szalay* László iparost, *Ungár* Károly újságíró, *Behojnik* Mihály iparost. *Skvore* János magántisztviselőt kérte fel munkatársul, illetve bizottsági tagoknak. —

kikötőbe megérkezett a harmadik amerikai olajszállító hajó is. — Kanadai, brit és norvég csapatok partra szálltak a Spitzbergákon. A szigetcsoport már az északsarki övezetbe esik és ezer kilométerre van a szovjet partoktól. Csak a három nyári hónapban közelíthető meg. — *Gandhi*, az indiai függetlenségi törekvések vezérének szigorú felügyelet alá helyezték az angol hatóságok. — Az észak-afrikai arcvonalon az olasz repülőik jelentős győzelmeket arattak az ellenség repülői felett. A lasz bombázók eredményes támadást intéztek a tobruki erőd ellen. — 400 ezer volgai németet hurcoltak el Szibériába a szovjet hatóságok. — A parti zónában levő horvát csapatok az olasz hadsereg parancsnoksága alatt állanak, mint a poglavnik irodája közli Zág-rábból.

Su nemške trupe na širokoj liniji došle do vode Neva. Petrograda so nemci i finci do kraja obkolili. Stem so sovjeti agubili več drugi svoj velki varaš, de imaju fabrike. Sovjetske trupe so stišjene i de bi šteli predreti, dobijo krvave agubičke od naših soldatov. V Vladivostok je več došla i tretja amerikanska ladja z oljem. Na Špicbergu je došla kanadska i norveška vojska. Te otoki spadaju pod severni kraj i 1000 kilometrov so dalko od sovjetske obale. Zvun toga samo v leti, čez tri mesece moči do njih. Engleske vlasti so dele pod strogu pažnju »Gandhi«-a, koji se bori za neodvisnu Indiu. V Afriki na severu so taljanski aeroplani dostigli velku pobedu nad nepriateliskima. Taljanski bombarderi so napravili uspešni napadaj na grad Tobruk. 400.000 nemcov su rusi odvlekli od polog Volge v Siberiju. Kak nam s poglavnikove kancelarije z Zagreba javljaju, horvatske trupe, koje so na obali morja, stojijo pod taljanskom komandom.

Szerda — Sreda

A dnyepermenti harcok során a magyar csapatok meg-hiusították a szovjet csapatok átkelési kísérletét és egyik honvéd-kötélék teljesen megsemmisített egy szovjet zászlóaljat. Rengetek szovjetkatona a vízbe fullt. Csapataink száz foglyot ejtettek. Repülőink hatásosan bombáztak néhány ellenséges csapatgyülekezést és támaszpontot. — A német tüzérség már Kronstadtot lövi. Ez a fontos hadikikötő a szentpétervári körzethez tartozik és közeli el-este siettetti Szentpétervár elfoglalását is.

So v bitki pre Dnjeperu magjarski soldati sprečili ruse, kaj bi prek vode došli i do kraja so poništili jeden ruski bataljon. Čuda sovjetskih soldatov se vtopilo, a naši so prijeli do sto zaroblenikov. Naši aeroplani, so uspešno hitali bombe na mesta, de se nepriatelci shajaju. Nemški kanoneri več na Kronstadt strelaju. Ova važna taborska luka spada v okolico Petrovgrada i kajti bo na skorom opala, to bo stem brće i Petrovgrad zavet.

VÖRÖS KÁLMÁN

RADEINI ÁSVÁNYVIZ

SÓ-, GYUFA-NAGYKERESKEDÉSE

CSÁKTORNYA — MURAKÖZ

GRANER TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMAT- ÉS RÖVIDÁRU-NAGYKERESKEDÉS

CSÁKTORNYA

TÉGLAGYÁR BELICA

HIRSCHSONN

TESTVÉREK

RÖFÖS-, DIVAT- ÉS RÖVIDÁRU- KERESKEDÉS

Csáktornya

Nagy választék!

Perlakon *Sostarics* Antal kereskedő, *Kósz* József középirtokos, *Kolczek* János kisirtokos, *Jegyüd* Károly fuvaros, *Dolencsics* Ernő kisirtokos, *Glavira* Jenő kéményseprő, *Zsbuly* Alajos szabómester, *Csonkás* István fakereskedő, *Belies* István kisirtokos, vonárek *István* cipész, *Palfesesz* István kisirtokos, *Sostarecz* István kisirtokos lettek a bizottsági tagok.

A bizottság már meg is kezdte nagy munkáját és szerle a falvakban megindult a szervezkedés. A muraközi nép józan, becsületes gondolkodását bizonyítja, hogy már is tömegesen jelentkezik a pártba való felvételre.

Najveksza stranka v naši zemli, tak zvana vladina stranka, koja daje prek tri fertale oblogatov, je Magjarska stranka životu (*Magyar Élet Pártja*). Njena prošlost ide nazaj tizam do prvih let trianonske Magjarske, da je ondašnji minister predsednik gróf *Bethlen* István stvoril svoju stranku većine pod imenom Stranka narodnog jedinstva (Nemzeti Egység Pártja). Od toga vremena navek je ova stranka ravnala posle orsačke hiže i stvorila čuda, za narod hasnovitih zakonov. 1939. leta je to stranku *Imrédy* Béla minister predsednik z nova organiziral pod imenom Magjarska stranka života. Od toga vremena ta stranka još puno više dela, da se ostvari program vlade za bolši život i za objećanje orsaga, S toga ozbilnoga i vrednoga dela je žišlo,

kaj je Europa, koja se denes preobrača, našla pri-nas jakl narod i jaku, spravlenu državu

koja je sposobna izvršavati svoje dužnosti, koje ima v novom svetu.

Ova »Magyar Élet Pártja« se ve genula v Medjimurju, da bo prez glasnih reči, pozvala nas, bra-ču, koji smo se povrnuli, k poslu, kojim se bo naša država izgradila. Do ve so napravljeni samo prvi koraki. *Gasparics* József varme-giinski tajnik je organiziral odbor te stranke v Csáktornyi. V te odbor so došli samo takši medjimurski ljudi, koje narod dobro pozna i poštuje.

Odbor se već hapil svojega posla i se posod po selima ide organizacija. Stoga se vidi, kak je naš narod trezen i spameten kajti se već na velkom javljaju vu tu stranku.

Isten nevében...

Vu Ime Božje

A Mindenható megengedte, hogy Muraköz újra és most már elszakíthatatlanul visszatérjen Szent István bírodalmába, amelyhez mindenkor tartozott. Az átmeneti állapot és a katonai közigazgatás után bevonult a magyar közigazgatás is és megindult a békés, teremő munka. Ebből a munkából akarja ki-venni ősi hagyományokon, új köntösben megjelenő lapunk is a részét, amikor megindul harcoss utjára, hogy Muraköz minden kis falujába elvívge a közös gondok, a közös örömök hírét és eligazítson a bizonytalansá-
ban. Nem új lap kopogtat most a muraközi szívek ajtaján. Ötvenkilenc évvel ezelőtt indult meg küldetését teljesíteni ez a kis újság és dolgozott is mind-addig, amíg az elnyomók erőszaka el nem némította. Isten kegyelméből felszabadult Muraköz és most meghatolt szívvel indítjuk újból utjára a huszonhárom évig hallgatásra kényszerített lapot, hogy meghirdesse az új, boldogabb életet. Fogadjátok be a régi szeretettel, mint hosszú ideig nem látott jóbarátot és hallgassátok jó szívvel szavát, amely ha kemény is lesz néha, az igazságért és szebb jövőtökért küzd. Új formában, gazdag tartalommal adjuk kezetebe a lapot és hisszük, hogy nem lesz muraközi, aki ne olvassná, ne szeretné. Ebben a hitben indítjuk utjára lapunkat, Isten nevében, a hazáért!

Svemogući Bog nam je dozvolil kaj se Medjimurje nazaj i ve do kraja vrnuo pod korunu Svetoga Cefana: kam je navek spadalo. V prelaznom stanju i potli soldačke uprave je dosel mirni život i delo. V tom delu oće pomagati i naš starinski list, koji ve dojde v novaj obleki. Ide na svoj pot, oće doji i sako selo, da donese veselo glase i da pomore v poslu. Ne kuc a ve novi list na medjimurskim vratima. Peldesetdelvet let je tomu, kak so provič došle ove male novine, da spuniju, svoje dužnost i delati smo tak dugo, dok nas nesu silom zanemili. Po božoj milosti Medjimurje je oslobodjeno i ve stoplim srcem pošilamo naš list, koji je moral 23 let tihó biti, da nosi glas bolšega života. Primite nas z ljubavi, kakti prijatelja, kojega dugo ne ste vidli. Poslušajte ga z dobrim srcem, makar bodo rečt negda i trde, mi se borimo za pravicu i bolšu budućnost.

V novi formi z bogatim sadržajem dajemo Vam ov list i ne verjemo, da bi bilo medjimurca, koji ga nebi rad čital. Vu toj veri, vu Ime Bože za Domovinu.

— (Közel 300 ház dőlt össze Erdélyben)

az árvíz következtében. Az öt-napos erdélyi árvíz a legújabb jelentések szerint közel háromszáz házal döntött össze. Ezen kívül az anyagokban mutatkozó kár is igen jelentékeny.

A muraközi tanerökhöz

Bizó és nagybecsülő szívetel köszöntjük a muraközi magyar taneröket. Első szavunk feléjük a teljes bizalom szava, köszöntésünk a testvéri szeretet ölelése.

A hivatás, amely rájuk vár, olyan nagy és tisztelőreméltó, hogy elismerésünk mellé nyomban felajánljuk segítségünket. Oda akarunk állni melléjük és meg akarjuk könnyíteni számukra azt a nemzetevelő munkát, amellyel ezeket az idegen létkörben sarjadt palántákat át kell ültetniök a gazdag magyar humuszba. Azt szeretnök, ha minden nehézségükben, minden ténykedésükben maguk mögött éreznek lapunkat, amely ki akarja venni részét a nemzetevelő munkából és ha megakadnak, meg tudja tolni a kályba jutott szekeret.

A cél elérése érdekében külön rovatot állítunk fel lapunkban, hogy ott rendszeresen helyet kapjanak a tanerök problémái. Különösképen a vidéki tanítószakra gondolunk, amely távol egymástól, magárahagyatva végzi munkáját és sokszor talán

a pillanatnyi sikertelenség elcsüggeszti. Kérjük tehát öket, kísérjék állandóan figyelemmel lapunkat és írják meg nekünk minden problémájukat, minden megfigyelésüket. Azt akarjuk, hogy lapunk hasábjain megtalálják egymást, ismerjék egymás gondjait, sikereit és hogy ez a rovat összekötő kapocs legyen a legtávolabbi falvak tanítóí között is.

Megkeressük a módját, hogy időközönként kulturális találkozókat hozzunk létre Csáktornyán és komoly kulturális kapcsolatokat építsünk ki. Lépjen be a vidéki tanítószög is a megalakítandó irodalmi körbe és tartsa fenn vele a tevékeny érintkezést. Azt hisszük, érzi minden muraközi tanár és tanító, hogy nagy szükségünk van az összefogásra, az együttműködésre, mert csak így tudjuk elvégezni azt a munkát, megoldani azt a feladatot, amelyet a muraközi nép és hazánk érdekében vállaltunk.

Várunk és hívünk Benneteket, muraközi tanerök!

SHZHÁZ

A nagykanizsai műkedvelök előadása

Vasárnap, 14-én a nagykanizsai Keresztény Tisztviselök Egyesületének kitünő műkedvelő gárdája bemutatja városunkban a Tokaji aszu című operettet. A Nagykanizsán már előnyösen ismeret lelkes műkedvelöket nagy érdeklődéssel várja Csáktornya közönsége, amely huszonhárom év óta most először élvezhet magyar színelőadást. Eppen ezért van különös jelentősége a vasárnapi két

bemutatónak. Csáktornya közönsége meleg hálát és köszönetet érez a kanizsai tisztviselök iránt, hogy elhozzák neki a magyar szöl, magyar szórakozást és megteremtik a kapcsolatot az anyaországgal. Egészen biztos, hogy várakozásunkban nem fogunk csalódní és mindenki, aki megnézi a Tokaji aszult, kellemes benyomásokkal és szép élménnyel látvozik a Levente Otthonból.

Megkezdtek működésüket a muraközi járásbírószögök.

A magyar kormány rendelete értelmében augusztus 21-én Csáktornyán és Perlakon a kir. járásbírószögök megkezdtek működésüket. A kir. közigyöszögek is működnek, egyelőre kinevezett helyettesek után.

Sodl delaju.

Po naredbi magjarske vlade, augustusa 21-ga so se hapili delati v Čakovcu i Prelogu sodi. Što ima kešega posla pre sodu, ve si more najti svojupravicu.

Hirdessen lapunkban!

SPITZER MÓR
RÁDIÓ- ÉS KERÉKPÁR-KERESKEDÉSE

Ajánlja az összes szakmába vágó kellékeket.

Villanszerelést vállal helyben és vidéken.

Megváltozik a posta díjszabása

A kereskedelem és közlekedelmiügyi miniszter rendeletet adott ki a posta-, táviró- és távbeszélődíjszabás egyes díjtételeinek megváltoztatása tárgyában.

A rendelet szerint a *levél bérmentesítési díja* belföldi helyi belföldi helyi forgalomban 20 gramig 12 fillér, 40 gramig 16 fillér, 250 gramig 20 fillér, 500 gramig 30 fillér. Külföldre: Németországba, a cseh-morva védnökségbe, Lengyelországba, Horvátországba, 20 gramig 40 fillér, ezenfelül 20 gramonként 24 fillér; Olaszországba és gyarmataiba, Szlovákországba, Vatikánváros államba 20 gramig 40 fillér, ezenfelül 20 gramonként 30 fillér. Egyéb külföldre 20 gramig 50 fillér, ezenfelül 20 gramonként 30 fillér.

A *levelezőlap bérmentesítési díja* belföldre helyi forgalomban 8 fillér, távolsági forgalomban 12 fillér. Külföldre: Németországba, a cseh-morva védnökségbe, Lengyelországba, Horvátországba, Olaszországba és gyarmataiba, Szlovákországba, Vatikánváros államba 24 fillér, egyéb külföldre 30 fillér. Az ajánlási díj belföldi helyi forgalomban 30 fillér.

Változások történtek a postadíjszabás egyéb díjtételeiben is. A rendelet szerint *belföldi forgalomban a közönséges távirat szódija 12 fillér. A legkisebb díj 1 pengő 20 fillér.*

Póstarina se menja. Minister za trgovinu i promet je dal naredbu, pokvojs se menja poštarina za postu, telegrafi telefon.

Ponaredbi se plaća za list v znutrašnjem domačem prometu do 20 gr. 12 f., do 40 gr. 16 f., do 250 gr. 20 f., do 500 dr. 30 f. V inozemstvo: V Nemšku v česko-moravski protektorat, v Polsku, v Horvatsku do 20 gr. 40 fil., prek toga za sakih 20 gr. 24 fil., v Taljansku i njene kolonije, v Slovačku, vdržavu Vatikan do 20 gr. 40 fil., prek toga za sakih 20 gr. 30 fil. V druge tudje zemle do 20 gr. 50 fil., prek oga za sakih 20 gr. 30 fil.

Karta košta v znutrašnjem domačem promatu 8 fil., v dalekim prometu 12 fil. V inozemstvo: v Nemšku, češko-moravski protektorat, Polsku, Horvatsku, Taljansku i njene kolonije, v Slovačku, vdržavu Vatikan 24 fi., v drugu tudju zemlu 30 fil. Pristojba za preporuku v znutrašnjem domačem prometu 30 fil. Premenjene so i druge portanshe pristojbe.

Po toj naredbi v znutrasnjem za obični telegram se plaća za saku reč 12 fil. najmenje se plaća 1 p. 20 fil.

A Szokolothon és villanytelep visszakerült a város tulajdonába.

Midön „felszabadítottunk” felakarták építeni szokolpalotájukat, egyszerűen meghagyták a városnak, hogy adjon e ólra ingyentelket. Így a város egyik legszebb tere a szokol tulajdonába ment át, melyre palotájukat felépítették. Pecsornik Ottó városbíró közbenjárása folytán a napokban a szokolnak adott terület visszakerült a város tulajdonába. Más községeknek is van szokolházuk, melyek telkei ugyanígy kerültek idegen kezekbe, jó volna tehát, ha a községek

Is megtennék a megfelelő lépéseket, hogy vagyonuk a község tulajdonába visszakerüljön.

Negdašnji sokolski dom i elek-trana je naša.

Da su si „naši osloboditelji šteli napraviti sokolanu, na kratkom se zapovedali varašu, kaj njim mora zabadať dati funduša. Tak je najlepši plac v Čakovcu prešel na sokole i napravili so gori sokolanu.

Fala našem varaškomu birovu Pecsornik Otto-u, ove dane je te funduš nazaj došel v varaške roke. I druge obšine imaju sokolane, koje so pod silom morale dati v ludske roke, pak se naj brigaju, kaj bo i njihov imetek došel nazaj v njihove roke.

Jelentkezésel felhívás katonai továbbszolgálatra

A m. kir. honvédelmi miniszter felhívja bocsátott ki, amely szerint mindazok a Muraközrel visszakerült legénységi állományú egyének, akik rendes tényleges katonai szolgálati kötelezettségüknek a volt jugoszláv hadseregben már eleget tettek, a m. kir. honvédség továbbszolgáló és hivatalos állományába való felvételre jelentkezhetnek. Feltételek: 1. 30 évesnél nem idősebb életkor, 2. nagyszülőikig bezárólag (nőskönl a feleség is) tiszta keresztény származás, 3. rendezett anyagi viszonyok, 4. büntetlen előélet (kivételt képez az olyan büntetés, melyet az illető a megszállás ideje alatt magyarságáért szenvedett el), 5. ha nők, a házasságuk a honvédségben uralkodó nézeteknek mindenben megfelel, 6. szigorú orvosi vizsgálat eredménye szerint csapatszolgálatra még huzamossabb időn át testileg is teljes alkalmasság, 7. a volt jugoszláv hadseregben (csendőrségben) eltöltött legalább 12 havi szolgálat, 8. kivételesen jelentkezhetnek a fenti feltételeknek egyébként megfelelő olyan személyek is, akik a volt jugoszláv hadseregben 12 hónapnál kevesebbet, de legalább 10 hetet szolgáltak. Ilyenek azonban csak a szakszolgálatos ágazatokban szakszolgálatban való továbbszolgálatra, illetve ily minőségben való felvételre jöhetnek tekintetbe.

Amik a volt jugoszláv hadseregben (csendőrségben) a kötelező katonai (csendőrségi) továbbszolgálatot vállaltak, a m. kir. honvédségnél továbbszolgálatra kivételesen sem jöhetnek tekintetbe.

A jugoszláv hadseregben elért rendfokozatát senki sem tarthatja meg.

A továbbszolgálatra való felvételt a községi előljáróságoknál díjmentesen kapható „Jelentkezési lap” című űrlapon kell tenni.

Poztv za one, koji očuju v vojski dale služiti. M. kr. honvédségi miniszter je dal vun oglas, za one ludi, koji su s z Medjimurjem povrnuli i ne su oficiri i koji su zvršili svoju redvoitu akcionu soldačku službu, oni bi se mogli javiti za dale služiti v akcionov štandu pri m. kr. domobranstvu.

Kondicije. 1. Nesme bi ti staraši od 30 let, 2. Cisti kršćanski rod gori do dedeka (pri oženje-

nimi i žena). 3. Imetek mu mora biti v redu (Nesme biti zadužen). 4. Nesme biti štrofan (Zvun taštuga štrofa, kojega je dobil za vreme okupacije zbok magjarije). 5. Ako je oženjen, ženidba mora odgovarati v svemu honvedskom mislenju. 6. Stroga doktorska pregledba, mora biti za soldačku službu črez dugše vreme potpuno sposoban. 7. Mora meti v bivšoj jugoslovenskoj soldačiji (pre žandari) naj menije 12 meseci službe. 8. Iznimno se moreju javiti i takši, koji imaju gornje kondicije, a služili su v jugoslovenski soldačiji menije od 12 mesecov, ali barem 10 tjednov, ali takši se moreju zeti samo v stručnu službu.

Oni koji s v jugoslovenskoj soldačiji (pri žandari) ober svojeja roka dale služili, niti iznimno se nemreju pre m. kr. honvedaj gori zeti.

Nišči nemre zadržati onu saržu, koju je imel v jugoslovenskoj soldačiji.

Za službu dale s treba javiti pre općinskom poglavarstvu, tam daju zabadať potrebe štamparije.

— (Megérkezett Csáktornya házi-zászlóalja)

A legfelsőbb katonai parancsnokság Csáktornyára vezényelte a nagykanizsai honvéd gyalogezred 2. zászlóalját. A zászlóalj már el is foglalta új állomáshelyét és vasárnap délelőtt ünnepi istentiszteleten vett részt a ferencrendi templomában.

Došel je domači bataljon v Csáktornyu. Po najvišejoj soldačkoj zapovedi je v Csáktornyu komandiran 2. bataljon kanižkog honvedskog regimenta. Bataljon je već tu i v nedelu pred poldan so soldati bili pre svetjoi meši v Franciskanskoj cirкви.

— (Országzászlót ajándékoz Nagykanizsa Csáktornyának)

A nagykanizsai képviselőtestület rendkívüli ülésén elhatározta, hogy országzászlót ajándékoz a visszatért Csáktornyának. A gyönyörű országzászlót a kanizsai asszonyok himezik.

„METROPOL” SZÁLLÓ CSÁKTORNYA

Város közepén. Modern komfort, 22 vendégszoba folyóvízzel, autógarázs. Mérsékelt árak.

Telefon interurbán: 47.

NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSA

Alapítva: 1845-ben.

Elfogad: Takarékbetéteket és megbízásokat a banküzlet minden ágában.

Telefon: 31 és 2-61.

Szerződéses viszonyban: a Foncière Általános Biztosító Intézettel.

Drávakavics Kitermelő Vállalat Nagykanizsán,

szállít folyamkavicsot, homokot stb.

Irodája: Nagykanizsai Takarékpénztárnál.

BEHOJNIK MIHÁLY VAS- ÉS FESTÉKKERESKEDÉSE CSÁKTORNYA

Konyhaedény, épületvasalás, szerszám és gazdasági gépek nagy választékban kaphatók.

GUTTMAN BÉLA

RŐFÜS-, DIVAT-, KÖTÖTT- ÉS RÖVIDÁRU KERESKEDÉSE
CSÁKTORNYA

NAGY VÁLASZTÉK!

Nagykanizsa bo poklonila Csáktornyi orsačku zastavu. Kaniški varaški zastupnici so na izvandrednoj sednici zrekli, kaj bodo dali varašu Csáktornya koji je povrnul, jednu orsačku zastavu. To lepu orsačku zastavu našivaju kaniške gospe.

— (Zalaegerszeg muraközi gyermekeket iskoláztat)

Zalaegerszeg megyei székvárosban mozgalom indult meg, hogy a város tehetősebb családjai vállalják egy-egy muraközi gyerek iskoláztatását. A mozgalom máris lelkes fogadtatásra talált és rövidesen sor kerül a nemes gondolat megvalósítására.

Zalaegerszeg škola medjimursku decu. V varmegjinskom varašu Zalaegerszeg se podigle pokret, kaj bi bogateši varaški ludi zeli po jedno medjimursko dete na školanje. Toga pokreta so radi prišli i za kratko vreme bo se ta plemenita misel ostvarila.

— (Halálos veszekedés)

Kristóffalván Mrázovics József gazda összeszólalkozás közben vasvillával gyomronvágtla Vugrinec Lukácsot, aki léprepedés következtében a nagykanizsai kórházban meghalt. Mrázovicsot letartóztatták és a kanizsai ügyészség fogházába szállították.

Smrtna svaja. V Kristanoven je Mrazović Jožef, v svaji, z železnimi vilami tak vudril Vugrinec Lukača po želocu, kaj je ovomu mrena puknula, pak je v kanižkim špitalu hmrl. Mrazovića su zaveštinali i odtirali v kanižki tužitelški rešt.

V Erdelyu se blizo 300 híz zrušilo vel velke vode. Kak nam najnovese javljaju v Erdelyu je pet dni bila velka voda, pak se blizo 300 híz zrušilo. Zvim toga je i v materialu velki kvar.

Felölös szerkesztő: Dr. Szabad Lajos.
Felölös kiadó: Pecsornik Ottó.

Kiadja a „Muraközi Katolikus Könyvnyomda, Könyvkötőzet, Papir- és könyvkereskedés” Csáktornya.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa.
Nyomdért felet: Zalai Károly.